

MINISTERUL FINANTELOR
UNITATEA CENTRALĂ DE ARMONIZARE PENTRU AUDITUL PUBLIC
INTERN

NR. .... / .....

Aprobat,

ADRIAN CÂCIU
Ministrul Finanțelor

Avizat,

ALIN CHITU
Secretar de Stat

RAPORT privind activitatea de
audit public intern din România,
pentru anul 2021

INTRODUCERE

Rolul raportului este de a prezenta situația actuală a auditului public intern în administrația publică din România, precum și de a contribui la identificarea direcțiilor de acțiune ce vor fi urmate de către UCAAPI pentru dezvoltarea acestei activități pe acest segment de entități publice.

nt de entități publice.

Informațiile și datele din raport sunt preluate din rapoartele anuale privind activitatea de audit public intern elaborate de structurile de audit public intern și transmise la UCAAPI. Pentru aceste rapoarte, persoanele care le-au elaborat și aprobat își asumă întreaga responsabilitate.

*

Colectarea informațiilor s-a bazat pe elaborarea de către UCAAPI a unui format standard de raportare care a fost transmis spre completare tuturor structurilor de audit public intern. Din informațiile colectate, în cadrul administrației publice din România s-a raportat un număr total de 13.758 de entități publice. În funcție de tipul ordonatorului de credite acestea se împart în 1.675 de ordonatori principali de credite și 12.083 de unități subordonate, sub autoritatea sau în coordonarea acestora. Pentru ușurința exprimării, pe parcursul prezentului raport, se va folosi sintagma

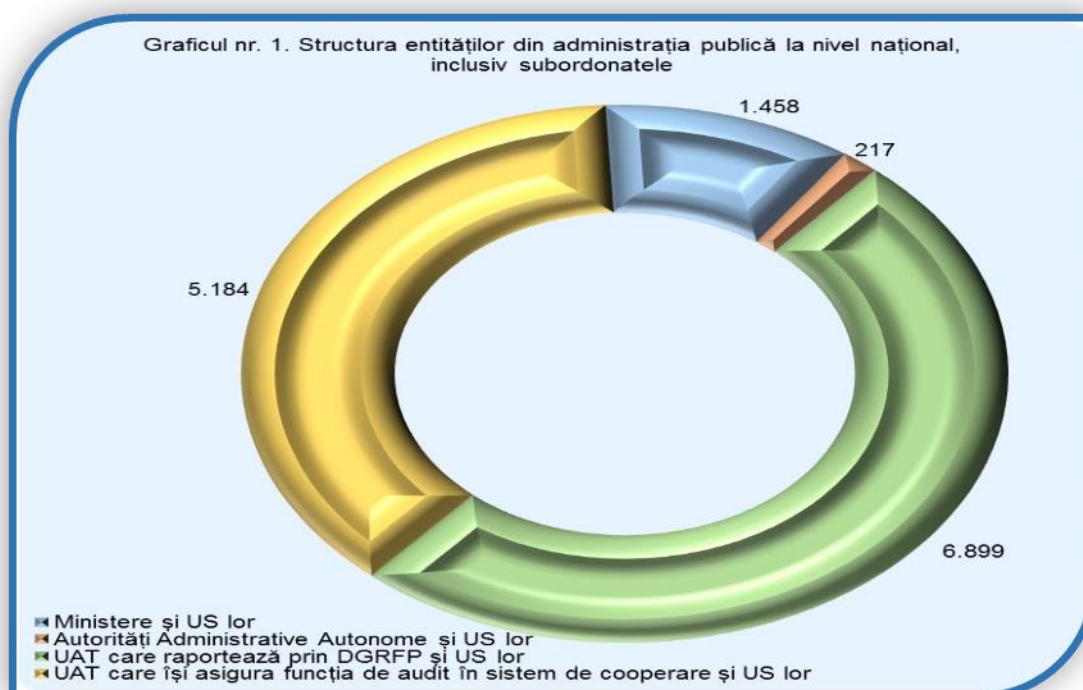
”entități subordonate” cu referire la aceste entități.

În funcție de tipul entității publice, cele 13.758 de entități publice au următoarea structură:

- 20 de ministere;
- 1.438 de unități subordonate ministerelor;
- 45 de autorități administrative autonome (inclusiv cele cu rapoarte în format special);
- 172 de unități subordonate autorităților administrative autonome;
- 1.050 UAT-uri care raportează prin DGRFP;
- 5.849 de entități subordonate UAT-urilor care raportează prin DGRFP;
- 2.178 de UAT-uri care își asigură funcția de audit public intern în sistem de cooperare;
- 3.006 entități subordonate UAT-urilor care își asigură funcția de audit public intern în sistem de cooperare.

Din aceste informații se poate observa faptul că UAT-urile care raportează prin DGRFP și entitățile subordonate lor au cea mai mare pondere, de circa 50%. Totodată entitățile publice din administrația publică locală reprezintă circa 88% din total entități.

Informațiile detaliate pentru fiecare capitol al raportului și pe fiecare tip de administrație publică (centrală și locală) se regăsesc în anexele 1 și 2.

PARTEA I – SITUAȚIA ACTUALĂ A AUDITULUI PUBLIC INTERN DIN ROMÂNIA

1. Înființarea și funcționarea structurilor de audit public intern

1.1. Înființarea structurii de audit public intern

Organizarea structurii de audit public intern se referă fie la înființarea unei structuri proprii de audit public intern fie la accesul la o capacitate de audit public intern, furnizată de organul ierarhic superior, în condițiile legii.

La nivel național, fără a ține cont de tipul ordonatorului de credite (principal sau entitate subordonată), există un număr total de 13.758 de instituții care au obligativitatea înființării funcției de audit public intern, conform raportării primite.

Dintre acestea, a fost înființată funcția de audit public intern la un număr de 12.322 structuri, ceea ce reprezintă un grad de înființare al auditului public intern de circa 90%.

Înființarea auditului intern s-a realizat astfel:

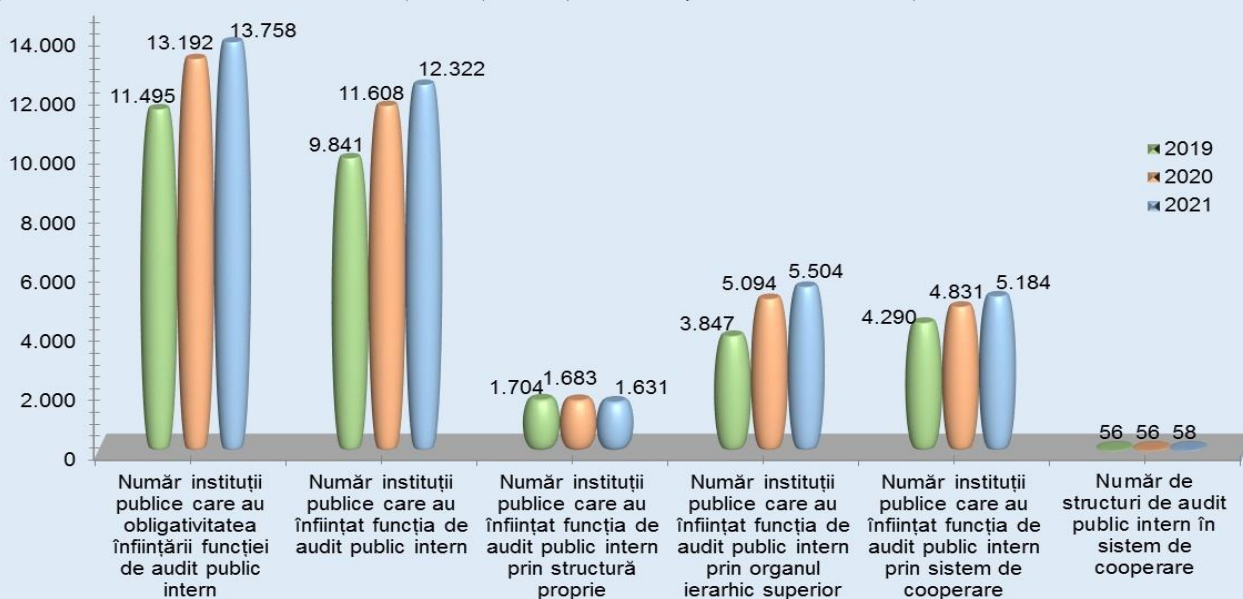
- la 1.631 entități prin structuri de audit public intern proprii. În total există 1.689 de structuri de audit public intern, la cele 1.631

adăugându-se 58 de structuri ce funcționează în cooperare;

- la 5.504 entități prin organul ierarhic superior;
- la 5.184 entități prin sistem de cooperare;
- la 7 entități prin contracte de prestări servicii.

	2019	2020	2021	Creștere medie anuală
Număr instituții publice care au obligativitatea înființării funcției de audit public intern	11.495	13.192	13.758	+9,53%
Număr instituții publice care au înființat funcția de audit public intern	9.841	11.608	12.322	+12,05%
Număr instituții publice care au înființat funcția de audit public intern prin structură proprie	1.704	1.683	1.631	-2,16%
Număr instituții publice care au înființat funcția de audit public intern prin organul ierarhic superior	3.847	5.094	5.504	+20,23%
Număr instituții publice care au înființat funcția de audit public intern prin contracte de prestări servicii	60	11	7	-44,17%
Număr instituții publice care au înființat funcția de audit public intern prin sistem de cooperare	4.290	4.831	5.184	+9,96%
Număr de structuri de audit public intern în sistem de cooperare	56	56	58	+1,79%

Graficul nr. 2. Evoluția înființării funcției de audit public intern la nivel național

1.1.1. Modalități de înființare a structurilor de audit public intern

Cele 1.689 de structuri de audit public intern de la nivel național sunt înființate în următoarea structură:

- 26 direcții;
- 81 servicii;
- 96 birouri;
- 1.486 compartimente

Din analiza datelor se poate observa faptul că ordonatorii de credite au organizat auditul intern cu preponderență sub formă de compartiment - circa 88% din numărul total al structurilor.

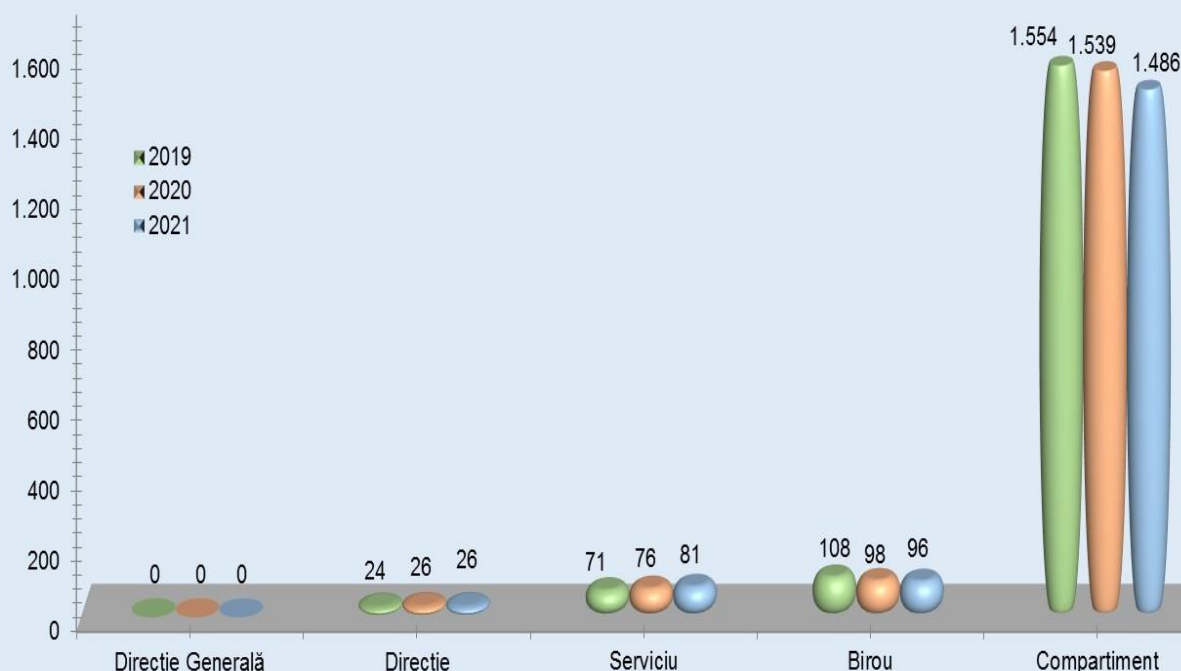
Un inconvenient major al acestei forme de organizare este acela că, nefiind reglementat de legislația specifică funcției și administrației publice, nu se pot înființa posturi de conducere la nivelul compartimentului ceea ce atrage după sine deficiențe în exercitarea funcției de audit public intern precum și dificultăți în implementarea metodologiei de efectuare a misiunilor de audit public intern.

Există cazuri în care au fost nominalizați coordonatori ai compartimentului de audit public intern, fără însă a exista posibilitatea legală de remunerare a acestora în raport cu atribuțiile acordate, ceea ce poate crea insatisfacții în rândul acestor persoane și implicit poate afecta calitatea funcției de audit public intern.

Tendențe la nivel național cu privire la modul de înființare a auditului public intern

	2019	2020	2021	Creștere medie anuală
Direcție Generală	0	0	0	-
Direcție	24	26	26	+4,17%
Serviciu	71	76	81	+6,81%
Birou	108	98	96	-5,65%
Compartiment	1.554	1.539	1.486	-2,20%

Graficul nr. 3. Evoluția modului de organizare a structurilor proprii de audit public intern la nivel național

1.1.2. Contractele de prestări servicii

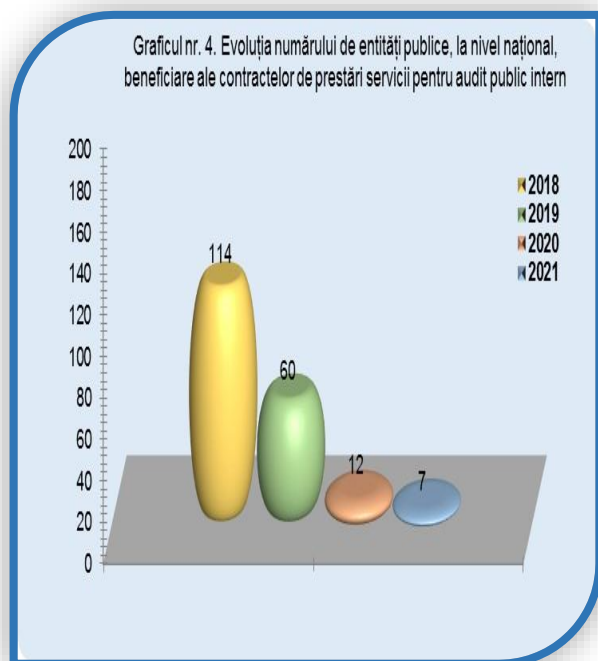
Odată cu emiterea OUG nr. 26/06.06.2012 privind unele măsuri de reducere a cheltuielilor publice și întărirea disciplinei financiare și de modificare și completare a unor acte normative, s-a abrogat modalitatea de asigurare a activității de audit public intern prin contracte de prestări servicii, menționată la art.11, lit. c) din Legea nr. 672/2002.

După intrarea în vigoare a OUG nr. 26/2012 nu se mai poate organiza și exercita activitatea de audit public intern prin contracte de prestări servicii.

La nivel național, la finele anului 2021 existau în derulare un număr de 7 de contracte de prestări servicii prin care se furniza funcția de audit public intern unui număr total de 7 de entități publice.

Detalii privind contractele de prestări servicii în funcție de tipul administrației publice, precum și distribuția acestora pe regiuni, se regăsesc în capitolul 1.1.2. din:

- anexa 1, pentru administrația publică centrală;
- anexa 2, pentru administrația publică locală.

* Contractele de prestări servicii prin care se furnizează funcția de audit public intern sunt în afara cadrului legal aplicabil în prezent.

Față de anul 2018, numărul entităților publice care folosesc contracte de prestări servicii pentru funcția de audit public intern s-a redus cu circa 94%, menținându-se o evoluție anuală descrescătoare.

1.1.3. Structura entităților care nu au înființat funcția de audit public intern

Din totalul de 13.758 de entități publice existente la nivel național, un număr de 1.436 de entități nu au înființat funcția de audit public intern: 137 în administrația publică centrală și 1.299 în administrația publică locală.

Se observă faptul că această problemă se manifestă mai ales în cadrul administrației publice locale.

Cauzele neînființării auditului public intern:

- Resursele financiare existente sunt insuficiente;
- Entitățile au în derulare contracte de prestări servicii pentru audit public intern;
- În cazul restructurării instituțiilor s-a procedat la desființarea structurilor de audit public intern, redistribuirea posturilor de la nivelul compartimentului de audit către alte structuri din cadrul entității sau preluarea posturilor de auditor intern și transformarea lor în posturi de consilier de către ordonatorul principal de credite.

1.2. Funcționarea auditului public intern

Prin funcționarea auditului public intern se înțelege măsura în care structurile de audit public intern înființate funcționează în mod efectiv. În special se urmărește a se identifica câte și care sunt cazurile în care auditul intern este înființat dar nu funcționează și de asemenea se urmărește identificarea cauzelor acestor aspecte.

Un aspect particular al funcționării structurii de audit intern este reprezentat de cazul în care auditul intern a fost înființat prin asigurarea acestei funcții de către organul ierarhic superior. În acest caz, structura de audit intern de la organul ierarhic superior este cea care trebuie să efectueze misiuni de audit intern la entitatea subordonată, asigurând, în termen de 3 ani, conform prevederilor legale, acoperirea sferei auditabile. În aceste condiții, în cazul în care structura de audit intern de la nivelul

organului ierarhic superior, în ultimii 3 ani nu a efectuat nicio misiune de audit intern la entitatea subordonată, se consideră că, la nivelul acestei entități, auditul intern este înființat dar nu funcționează.

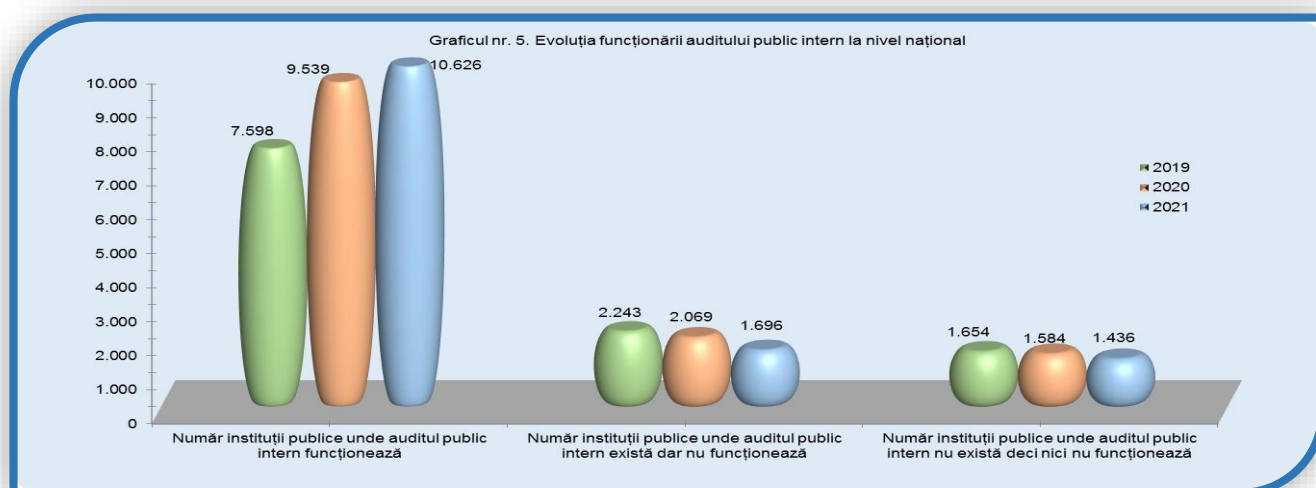
Gradul de funcționare al auditului public intern este determinat ca raport procentual între numărul de entități în care auditul intern funcționează și numărul total de entități existente care aveau obligația de a avea o structură de audit intern funcțională.

La nivelul administrației publice, fără a ține cont de tipul ordonatorului de credite (principal sau entitate subordonată), s-a raportat existența unui număr de 13.758 de instituții care au obligativitatea să mențină o structură de audit public intern funcțională. Din punctul de vedere al funcționării structurilor de audit intern, acestea se împart astfel:

- 1.436 de entități nu au înființat auditul intern, deci implicit acesta nu funcționează.

Tendențe cu privire la funcționarea auditului public intern

	2019	2020	2021	Creștere medie anuală
Număr instituții publice unde auditul public intern funcționează	7.598	9.539	10.626	+18,47%
Număr instituții publice unde auditul public intern există dar nu funcționează	2.243	2.069	1.696	-12,89%
Număr instituții publice unde auditul public intern nu există deci nici nu funcționează	1.654	1.584	1.436	-6,79%

♦ 10.626 de entități au înființat auditul intern și acesta funcționează, ceea ce reprezintă un grad de funcționare al auditului intern de circa 77%;

♦ La 3.132 de entități auditul intern nu funcționează (circa 23%), astfel:

- 1.696 entități au înființat auditul intern dar acesta nu funcționează;

1.2.1. Structura entităților la care funcția de audit public intern este înființată dar este nefuncțională

La nivelul administrației publice, auditul intern este înființat dar nu funcționează la un număr de 1.696 entități: 222 ordonatori principali de credite și 1.474 entități subordonate acestora.

Se observă faptul că această problemă se manifestă mai ales în cazul entităților subordonate.

Cauzele înființării dar nefuncționării auditului public intern sunt reprezentate de faptul că:

- ◆ resursele umane și financiare sunt insuficiente pentru a asigura buna funcționare a structurii de audit public intern;
- ◆ există o slabă preocupare din partea unor entități în organizarea de concursuri și ocuparea posturilor vacante de auditori publici interni;
- ◆ în cazul în care au fost organizate concursuri de ocupare a acestor posturi, acestea nu au fost ocupate.

1.3. Concluzii privind înființarea și funcționarea auditului public intern

Gradul de înființare al auditului public intern în administrația publică este de circa 90%, calculat la numărul total al entităților publice. Înființarea auditului intern s-a realizat atât prin structuri proprii cât și prin organul ierarhic superior. În cazul structurilor proprii, acestea sunt înființate în special sub formă de compartimente.

Gradul de funcționare al auditului public intern este de 77%, calculat la numărul total al entităților publice.

2. Raportarea activității de audit intern

La nivelul administrației publice există un număr total de 13.758 entități publice care au obligativitatea să emită rapoarte anuale de activitate. Din acest punct de vedere, acestea se clasifică astfel:

- ◆ 10.586 entități au elaborat raportul anual (circa 77%). În total, la nivelul UCAAPI, au fost primite un număr de **123** rapoarte anuale de activitate în care sunt incluse cele 10.586 de entități, astfel:
  - 348 de entități ai căror conducători au calitatea de ordonator principal de credite, au exercitat auditul public intern prin structură proprie și au emis propriul raport, transmis la UCAAPI;
  - 4.277 de entități subordonate ordonatorilor principali de credite și care au exercitat auditul public intern prin organul ierarhic superior. Aceștia nu au emis propriul raport anual de activitate, deoarece nu au structură proprie de audit intern. Raportul organului ierarhic superior are rol de raport anual de

activitate, deoarece acesta se emite de către fiecare structură de audit public intern;

- 878 de entități subordonate ordonatorilor principali de credite și care au exercitat auditul public intern prin structură proprie și au emis propriul raport, transmis la organul ierarhic superior. Rapoartele acestor structuri de audit intern au fost incluse în raportul organului ierarhic superior.
- 5.146 entități publice au emis raport în sistem de cooperare.
- ◆ 3.170 de entități nu au elaborat raportul astfel:
  - 40 entități nu au elaborat raport anual deși structura de audit intern este funcțională;
  - 1.552 de entități nu au elaborat raport anual deoarece structura de audit intern nu este funcțională;
  - 1.448 de entități nu au elaborat raport anual deoarece auditul intern nu este înființat.
- ◆ 2 entități au emis raport anual, dar acesta nu a fost centralizat din cauza specificului activității.

Prezentul raport este întocmit pe baza rapoartelor primite și prelucrate de la **123 (60+8+55)** structuri de audit intern, rapoarte care cumulează informațiile dintr-un număr total de **1.218 (60+580+288+235+55)** rapoarte anuale:

- **60** rapoarte transmise la UCAAPI de ordonatorii principali de credite și care la rândul lor cumulează informațiile dintr-un număr de **580** rapoarte anuale de audit public intern emise de entități publice subordonate, cu structuri proprii de audit public intern.
- **8** rapoarte primite la UCAAPI de la DGRFP, care includ: **288** de rapoarte de la ordonatorii principali de credite și care la rândul lor cumulează informațiile dintr-un număr de **235** rapoarte anuale de audit public intern emise de entități publice subordonate, cu structuri proprii de audit public intern.
- **55** rapoarte primite la UCAAPI de la structurile asociative.

Cauzele neraportării sunt reprezentate în principal de neînființarea sau nefuncționarea structurii de audit public intern.

3. Independența auditului intern și obiectivitatea auditorilor

Independența este atributul funcției de audit intern în timp ce obiectivitatea este apanajul auditorilor interni. Pentru păstrarea acestor atribute, trebuie respectate anumite criterii, cum ar fi:

Pentru păstrarea independenței:

- funcția de audit intern trebuie să se subordoneze direct managementului superior al organizației;
- numirea și destituirea managementului funcției de audit intern respectiv a auditorilor interni trebuie să fie supuse procesului de avizare, conform legii.

Pentru păstrarea obiectivității auditorilor interni:

- Auditorii interni nu trebuie implicați în activitățile pe care le pot audita;
- Auditorii interni trebuie să-și declare obiectivitatea în cadrul misiunilor de audit intern și evaluare efectuate.

Aceste aspecte se regăsesc în baza legală actuală, respectiv Legea nr. 672/2002, republicată și HG nr. 1086/2013. De asemenea, aspecte similare se regăsesc în practica internațională de audit intern stipulată în Standardele Internaționale de Practică Profesională în Auditul intern (IPPF) emise de către Institutul Auditorilor Interni (vezi Standardele de la 1100 la 1130).

3.1. Independența auditului intern

La nivelul administrației publice au fost declarate un număr de 31 de cazuri care ar putea afecta independența structurii de audit intern:

- 2 cazuri în care auditul public intern nu este subordonat managementului superior;
- 26 cazuri referitoare la lipsa avizului la numirea sau destituirea auditorilor interni;
- 3 cazuri referitoare la lipsa avizului la numirea sau destituirea conducătorilor structurilor de audit intern.

independența

Tendențe privind elementele care pot influența independența funcției de audit intern, la nivelul administrației publice

	2019	2020	2021	Creștere medie anuală
Număr de entități în care auditul public intern nu este subordonat managementului superior	0	0	2	+1
Număr de entități în care nu s-a respectat procedura de numire și destituirea a șefilor structurilor de audit public intern (lipsa avizului)	7	2	3	-2
Număr de entități în care nu s-a respectat procedura de numire și destituirea a auditorilor publici interni (lipsa avizului)	16	17	26	+5
TOTAL	23	19	31	4

3.2. Obiectivitatea auditorilor

La nivelul administrației publice au fost declarate un număr de 35 de cazuri care ar putea afecta obiectivitatea auditorilor publici interni:

- 25 de cazuri în care auditul intern a fost implicat în derularea activităților auditabile;
- 10 cazuri în care declarația de independență nu este completată.

Tendențe privind elementele care pot influența obiectivitatea auditorilor interni în administrația publică

	2019	2020	2021	Creștere medie anuală
Auditul intern a fost implicat în derularea activităților auditabile	27	50	25	-1
Declarația de independență nu este completată	9	2	10	+0,5
TOTAL	36	52	35	-0,5

Se poate observa faptul că în cursul anului 2021 a existat o scădere a numărului elementelor care pot afecta obiectivitatea auditorilor.

4. Asigurarea cadrului metodologic și procedural

Cadrul metodologic și procedural aferent activității de audit public intern se referă la aspecte care sunt de natură a asigura buna desfășurare a acestei activități, prin prisma metodologiilor și a procedurilor aplicabile, luând în calcul și aplicarea și respectarea codului de conduită etică al auditorului public intern.

Referitor la aceste aspecte, activitatea de audit public intern a fost reglementată începând cu anul 2003, pe lângă legislația primară cunoscută, și de OMFP nr. 38/2003 pentru aprobarea Normelor generale privind exercitarea activității de audit public intern.

În anul 2013, ulterior modificării și republicării Legii auditului public intern, a fost emisă HG nr. 1.086/2013 pentru aprobarea Normelor generale privind exercitarea activității de audit public intern. Aceasta aduce o serie de modificări și îmbunătățiri pentru vechea versiune a normelor generale. Ambele versiuni ale normelor generale prevedeau emiterea de norme proprii de audit public intern.

În cadrul analizei asigurării cadrului metodologic, s-au luat în considerare următoarele aspecte:

- Toate entitățile publice au obligativitatea emiterii normelor proprii;

- Există posibilitatea ca în anul de raportare unele entități să fi emis norme proprii dar acestea să nu fi fost încă transmise în vederea avizării de către UCAAPI sau de către organul ierarhic superior, după caz;
- Există posibilitatea ca în anul de raportare unele entități să fi emis norme proprii și să le fi transmis în vederea avizării, dar avizul nu a fost încă emis;
- Entitatea publică are normele emise și avizate.

Referitor la procedurarea activităților din cadrul structurii de audit public intern, acestea sunt supuse și ele emiterii de proceduri de sistem sau operaționale, după caz. Noțiunea de procedură este utilizată în cadrul prezentului raport în sensul dat de OSGG nr. 600/2018, cu modificările și completările ulterioare.

Având în vedere acest lucru, este necesar ca structurile de audit public intern să analizeze și să decidă câte dintre activitățile derulate trebuie să fie procedurate (adică să se emită o procedură scrisă pentru acea activitate). În acest context gradul de procedurare poate varia de la o entitate la alta, în funcție de judecata profesională aplicată.

De asemenea, pentru activitățile procedurabile, se va stabili care este gradul de emiterie a procedurilor. În mod firesc ținta este de 100%, urmărindu-se apropierea cât mai mult de acest nivel.

4.1. Emiterea normelor proprii de audit public intern

În general normele proprii sunt emise în marea majoritate a structurilor de audit public intern.

Din totalul de 1.218 de rapoarte anuale centralizate din cadrul administrației publice, se desprinde următoarea imagine:

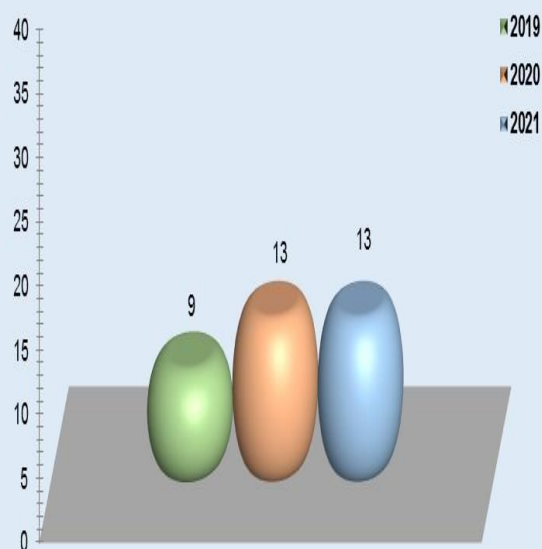
- 13 de structuri de audit public intern nu au emis normele proprii;

- 29 de structuri de audit public intern au întocmit normele proprii dar nu le-au comunicat în vederea avizării;
- 5 structuri de audit public intern au întocmit normele proprii iar acestea au fost transmise în vederea avizării și sunt în curs de avizare;
- 41 structuri de audit public intern au întocmit normele proprii, au fost transmise în vederea avizării și au fost restituite cu observații;
- 602 structuri de audit public intern au normele proprii emise și avizate;
- 503 structuri de audit public intern nu au norme proprii deoarece organul ierarhic superior nu și-a dat acordul în acest sens. În acest caz, aceste entități utilizează normele proprii ale organului ierarhic superior.
- 25 de structuri de audit public intern care nu au furnizat informații.

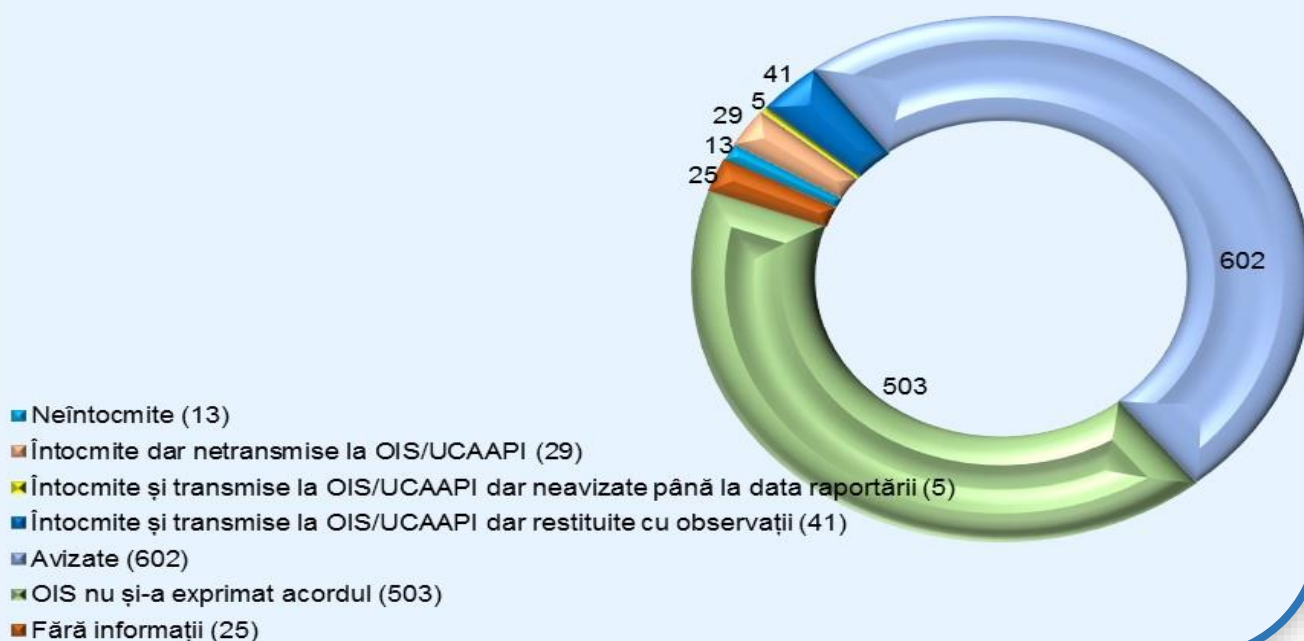
Tendențe privind emiterea normelor proprii de audit public intern în administrația publică

	2019	2020	2021	Creștere medie anuală
Număr de entități care nu au emis norme proprii	9	13	13	+2

Graficul nr. 6. Evoluția numărului de entități, la nivel național, care nu au emis norme proprii

Graficul nr. 7. Situația emiterii normelor proprii la nivel național

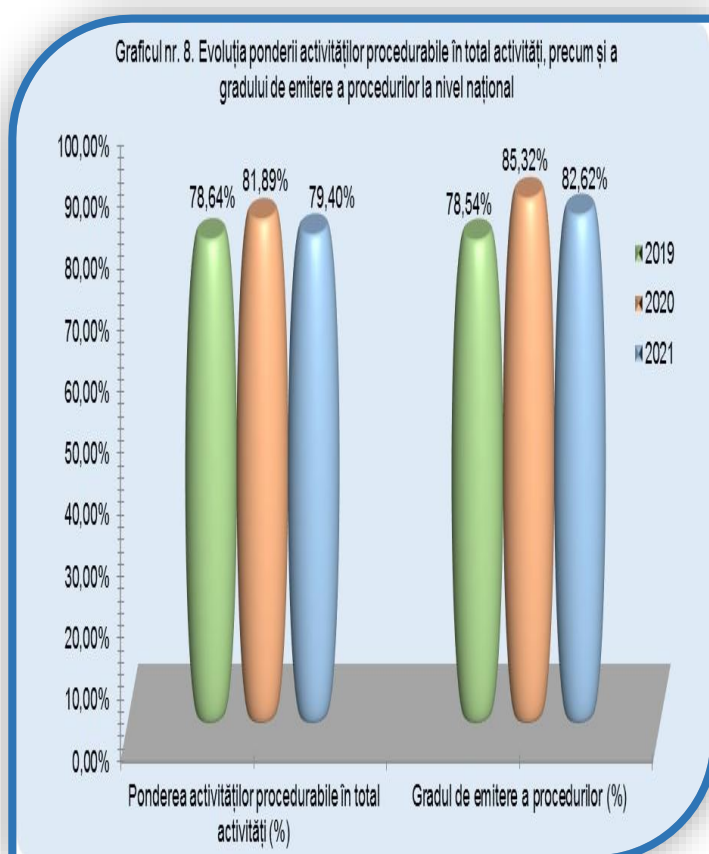
4.2. Procedurarea activităților de audit public intern

La nivelul administrației publice, auditorii interni consideră că este necesară procedurarea a circa 79% din totalul activităților desfășurate la nivelul structurii de audit public intern. Astfel, pentru activitățile desfășurate la nivelul structurii de audit public intern care necesită emitere de proceduri, au fost elaborate proceduri pentru circa 83% dintre activități.

Ca observație generală, situația este acceptabilă, existând posibilitate de îmbunătățire.

Tendențe privind procedurarea activităților de audit public intern în administrația publică

	2019	2020	2021	Creștere medie anuală
Pondere medie a activităților procedurabile în total activități (%)	78,64%	81,89%	79,40%	+0,38 pp
Gradul de emiterie a procedurilor (%)	78,54%	85,32%	82,62%	+2,04 pp

5. Asigurarea și îmbunătățirea calității activității de audit public intern

În conformitate cu prevederile punctului 2.3.7. din cadrul anexei nr. 1 la HG nr. 1086/2013, la nivelul structurii de audit public intern se elaborează un program de asigurare și îmbunătățire a calității (PAIC) sub toate aspectele auditului intern, care să permită un control continuu al eficacității acestuia.

Programul de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit intern trebuie să garanteze că activitatea de audit intern se desfășoară în conformitate cu normele, instrucțiunile și Codul privind conduita etică a auditorului intern și să contribuie la îmbunătățirea activității structurii de audit public intern.

Un PAIC ar trebui să ajute la exprimarea unor concluzii cu privire la calitatea activității de audit intern și să ducă la efectuarea unor recomandări pentru implementarea unor îmbunătățiri corespunzătoare a acestei activități. Acest program ar trebui să permită o evaluare a:

- Conformității cu baza legală în vigoare;
- Contribuției auditului intern la procesele de guvernanță, management al riscurilor și controlul organizației;
- Acoperirea integrală a sferei auditabile;
- Respectarea legilor, reglementărilor și procedurilor pe care activitatea de audit intern trebuie să le respecte;
- Riscurile care afectează funcționarea auditului intern.

PAIC ar trebui să impună o abordare sistematică și disciplinată a procesului de autoevaluare periodică, inclusiv modalitatea de realizare a autoevaluărilor periodice pentru fiecare an intermediar între evaluările externe.

Un PAIC pe deplin funcțional exercită o monitorizare permanentă a activității de audit intern și o autoevaluare periodică a acesteia pentru a asigura conformitatea cu cadrul legal și procedural aplicabil.

Cu ajutorul acestui proces, evaluarea externă ar trebui să devină efectiv o oportunitate de a obține noi idei de la evaluator sau de la echipa de evaluare, cu privire la modalitățile de îmbunătățire a calității generale a auditului intern, a eficienței și a eficacității.

Dezvoltarea activității va depăși stadiul de conformitate și va aborda modalități noi și inovatoare de a exercita activitatea de audit public intern și de a oferi rezultate semnificativ îmbunătățite.

Complementar PAIC, calitatea funcției de audit intern se poate îmbunătăți prin evaluările externe. Aceste evaluări trebuie efectuate la fiecare cinci ani, conform cerințelor legislației naționale, dar și standardelor internaționale de audit intern emise de către Institutul Auditorilor Interni (IIA). Obiectivul evaluării externe este de a evalua activitatea de audit intern din punctul de vedere al conformității cu definiția auditului intern, cu cerințele codului de etică și cu prevederile legislației naționale în domeniu.

Evaluările externe se pot concentra, de asemenea, pe identificarea oportunităților de îmbunătățire a funcției de audit intern, oferind sugestii pentru a îmbunătăți eficacitatea acestei activități și promovând idei pentru a spori imaginea și credibilitatea funcției de audit intern.

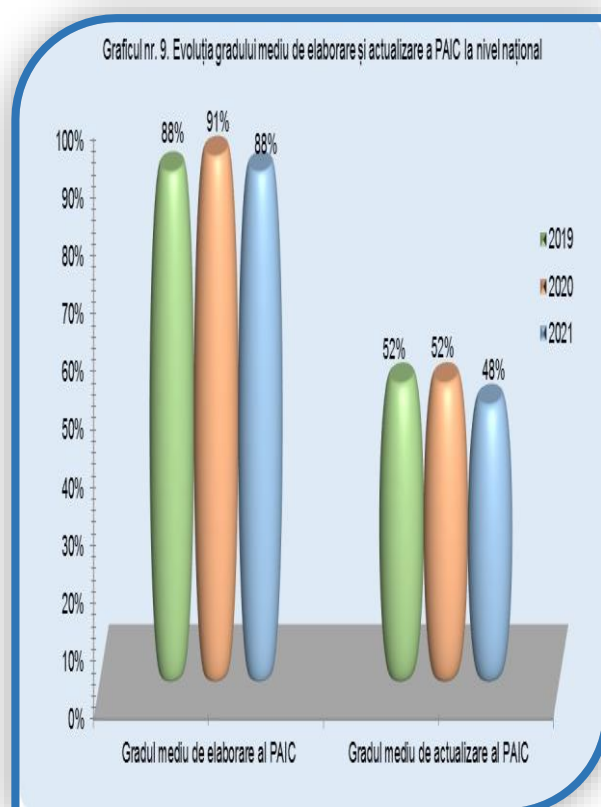
5.1. Elaborarea și actualizarea PAIC

Circa 88% dintre structurile de audit public intern din administrația publică au emis PAIC.

Referitor la actualizarea PAIC, circa 48% dintre aceste structuri de audit public intern au procedat la actualizarea acestui document.

Tendențe privind emiterea și actualizarea PAIC la nivelul administrației publice

	2019	2020	2021	Creștere anuală medie
Gradul mediu de elaborare al PAIC	88%	91%	88%	0 pp
Gradul mediu de actualizare al PAIC	52%	52%	48%	-2 pp

5.2. Realizarea evaluării externe

În administrația publică, entitățile publice cu atribuții de evaluare externă sunt:

- UCAAPI cu un portofoliu de 122 de structuri de audit public intern aflate în cadrul administrației centrale și locale;
- Ministerele și autoritățile cu un portofoliu de 580 de structuri de audit public intern aflate în cadrul entităților subordonate.
- DGRFP-urile cu atribuții delegate în ceea ce privește evaluarea externă, cu un portofoliu de 280 de structuri de audit public intern;
- UAT-urile ale căror subordonate au structuri proprii de audit public intern, cu un portofoliu de 235 structuri de audit intern.

Portofoliul este cel declarat în cadrul rapoartelor anuale emise de structurile de audit public intern respective.

În anul 2021, circa 12% dintre structurile de audit intern au fost evaluate de către UCAAPI, DRGFP sau organul ierarhic superior, după caz.

Entitatea evaluatoare	Numărul entităților supuse evaluării (portofoliu 2021)	Numărul entităților evaluate în 2019	Numărul entităților evaluate în 2020	Numărul entităților evaluate în 2021
UCAAPI*	122	16	12	6
M+AAA	580	69	65	73
UAT-uri	280	16	36	34
DGRFP-uri	235	30	1	22
TOTAL	982	101	113	113

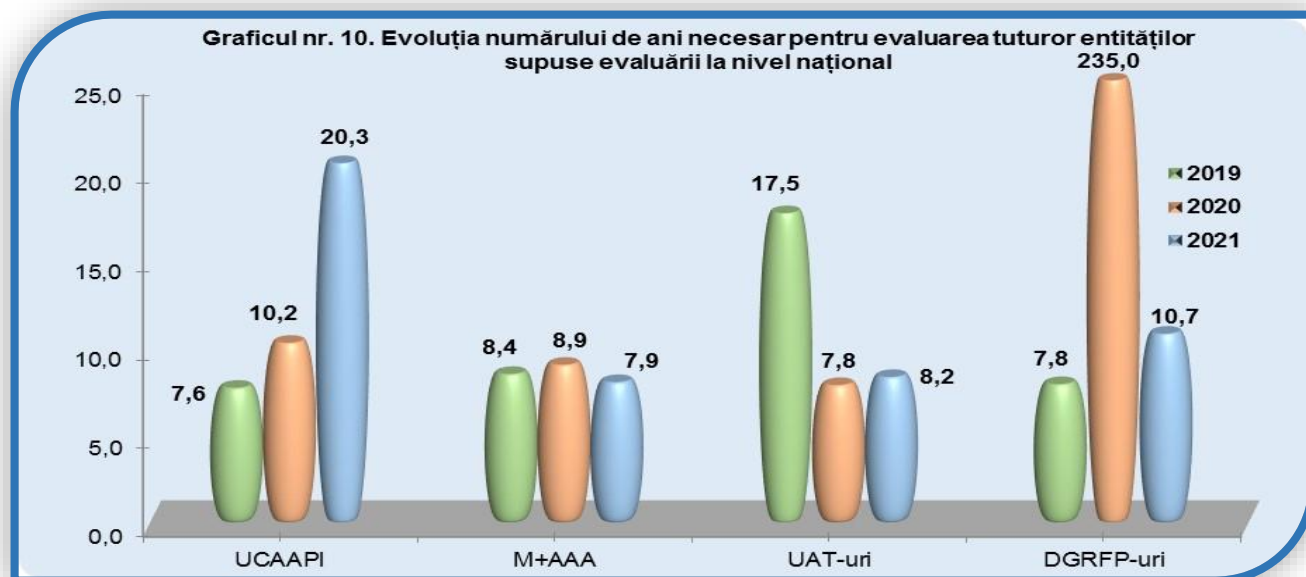
Având în vedere faptul că evaluarea externă trebuie realizată o dată la 5 ani, menținerea acestui ritm ar permite evaluarea tuturor

entităților din administrația publică într-un interval de timp foarte mare, mult peste cel specificat de standardele internaționale acceptate dar și de cadrul legal în vigoare, situație generată în principal de efectele pandemiei SARS-CoV-2.

Analizând în dinamică, pentru anii 2019, 2020 și 2021, realizarea activității de evaluare externă se prezintă astfel:

Numărul de ani necesari pentru evaluarea tuturor entităților supuse evaluării (2019)	2019	2020	2021
UCAAPI	6,9	10,2	20,3
M+AAA	8,0	8,9	7,9
UAT-uri	15,3	7,8	8,2
DGRFP-uri	9,7	235,0	10,7

Comparativ cu anul trecut, numărul de ani necesari pentru evaluarea tuturor entităților din administrația publică supuse evaluării are un trend descendent, așa cum se poate observa din graficul de mai jos.

6. Resursa umană

6.1. Situația posturilor alocate structurilor de audit intern din administrația publică

Într-un moment în care se pune accent sporit pe responsabilitatea organizațională, pe îmbunătățirea controlului intern, pe managementul riscurilor și pe guvernarea corporativă, ar trebui să se pună tot mai mult accent și pe structurile de audit intern.

Pentru a-și îndeplini obiectivele, este important ca structura de audit intern să aibă acces la resurse umane care să posede abilitățile necesare în acest scop. Structurile de audit public intern care au raportat și-au efectuat propria analiză privind suficiența resursei umane (posturi de conducere + posturi de execuție).

Ca urmare a acestei analize a rezultat faptul că, în structurile de audit public intern din administrația publică, la data de 31 decembrie 2021 existau un număr total de 3.687 posturi alocate. Dintre acestea erau ocupate un număr de 2.903 de posturi, dar 101 dintre acestea nu exercitau atribuții de audit public intern. Titularii acestor posturi sunt: mutați temporar, detașați, suspendați, în concediu de maternitate, etc. Prin urmare, la 31.12.2021, structurile de audit public intern funcționau cu un număr de 2.802 auditori care exercitau atribuții de audit intern. La aceeași dată, posturile vacante erau în număr total de 784.

În concluzie, la finele anului 2021 existau 885 posturi care erau alocate dar fie erau vacante, fie erau ocupate dar titularii lor nu exercitau activități de audit public intern.

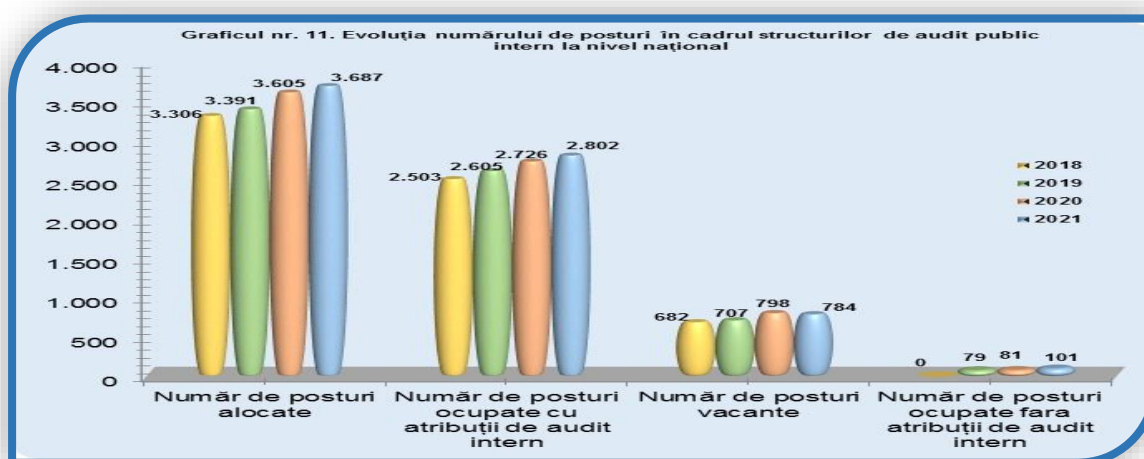
La nivelul administrației publice, posturile de conducere sunt ocupate în proporție de circa 81% (din totalul de 290 alocate), existând un deficit de 55 de auditori pentru ocuparea unor funcții de conducere. Aceste 55 de posturi sunt vacante și un post de ocupat fără a exercita atribuții de audit public intern.

În ceea ce privește funcțiile de execuție, sunt ocupate circa 76% (din totalul de 3.397 de posturi alocate), existând un deficit de 830 de persoane pentru ocuparea posturilor de execuție, dintre care 100 de posturi sunt ocupate dar nu exercită atribuții de audit intern, iar restul (730) sunt posturi vacante.

În concluzie, indiferent de natura posturilor, sunt ocupate circa 76% (din totalul de 3.687 posturi alocate), existând un deficit de 879 auditori interni. Dintre aceste posturi, 101 sunt posturi ocupate, dar care nu exercită atribuții de audit intern iar restul (784) sunt posturi vacante.

Tendențe privind gradul de ocupare a posturilor în administrația publică

	2018	2019	2020	2021	Creștere medie anuală
Număr de posturi alocate	3.306	3.391	3.605	3.687	4,29%
Număr de posturi ocupate cu atribuții de audit intern	2.503	2.605	2.726	2.802	3,72%
Număr de posturi vacante	682	707	798	784	5,56%
Gradul de ocupare	75,71%	76,82%	75,62%	76,00%	0,10%
Număr de posturi ocupate fără atribuții de audit intern*	111	79	81	101	11%

6.2. Dimensionarea structurii de audit public intern

Dimensionarea structurii de audit public intern se face în funcție de riscurile existente în cadrul entității publice, de dimensiunea sferei audiabile precum și ținând cont de necesitatea auditării întregii sfere de audit într-o perioadă de trei ani de zile.

Structurile de audit public intern din administrația publică au realizat analiza necesarului de resurse umane pentru dimensionarea funcției de audit intern.

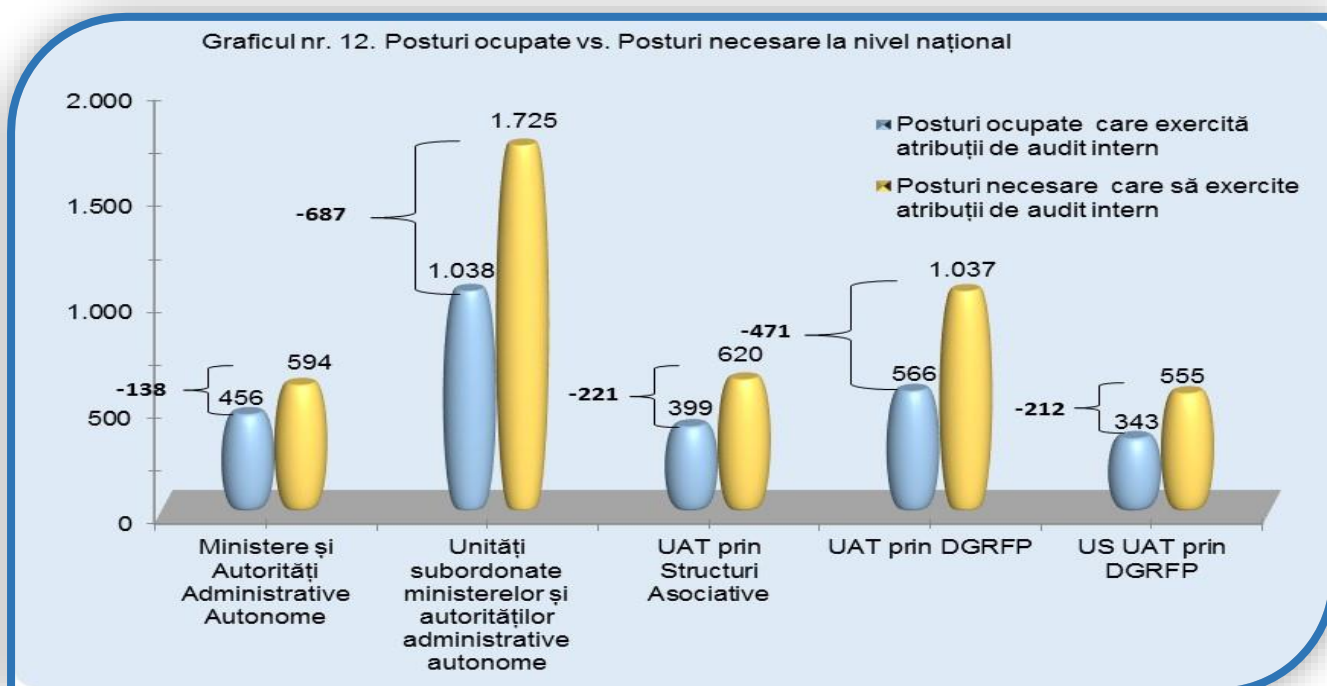
Se poate observa faptul că, cele 2.802 posturi ocupate la 31.12.2021 nu sunt suficiente pentru buna derulare a activității de audit public intern, numărul total necesar de posturi ocupate care să exercite activități de audit intern fiind de 4.531.

Rezultă astfel un deficit de 1.729 de posturi, care poate fi gestionat parțial prin ocuparea celor 784 de posturi vacante, precum și prin oprirea mutărilor, detașărilor, etc. auditorilor publici interni (101 de posturi) – vezi capitolul 6.1.

Dacă se vor pune în aplicare aceste măsuri, și aceste posturi vor fi ocupate cu persoane care vor exercita activități de audit public intern, va fi necesară alocarea suplimentară a 844 de posturi.

Dacă deficitul de resurse umane (persoane calificate care să ocupe posturile vacante precum și posturi alocate necesare) va persista, structurile de audit intern se vor afla în continuare în imposibilitatea îndeplinirii atribuțiilor legale.

	Posturi ocupate care exercită atribuții de audit intern	Posturi necesare care să exercite atribuții de audit intern	Deficit (-) / Excedent (+)
Ministere și Autorități Administrative Autonome	456	594	-138
Unități subordonate ministerelor și autorităților administrative autonome	1.038	1.725	-687
UAT prin Structuri Asociative	399	620	-221
UAT prin DGRFP	566	1.037	-471
US UAT prin DGRFP	343	555	-212
Total	2.802	4.531	-1.729

6.3. Fluctuația personalului

Fluctuația personalului se referă la plecarea unei persoane dintr-o entitate publică și poate fi destul de costisitoare. Fluctuația de personal are un impact negativ atunci când, prin plecarea angajaților, se pierd atât competențe deosebite cât și experiență.

O instituție publică care are o rată mare a fluctuației pierde din cauza reducerii eficacității personalului, a măririi timpului de instruire a noilor angajați și a timpului acordat selecției acestora, precum și din cauza unor costuri indirecte (pierderea unor angajați care au acumulat o serie de cunoștințe în cadrul organizației).

Nivelul general acceptat al fluctuației personalului, care să nu inducă efecte negative la nivelul organizației este de circa 10%.

Referitor la personalul de conducere

La nivelul administrației publice, în anul 2020, rata medie a fluctuației personalului de conducere este de circa 18%, în creștere cu circa 7 puncte procentuale față de anul 2020.

Se poate observa faptul că tendința medie anuală a fluctuației funcției de conducere este de creștere cu circa 0,36 puncte procentuale anual.

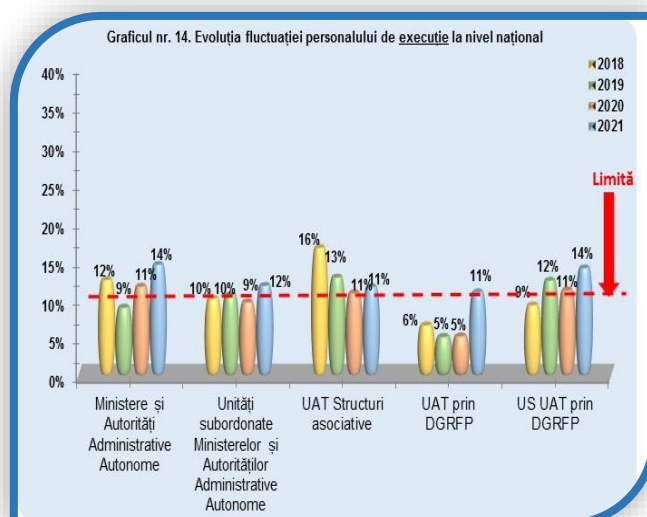
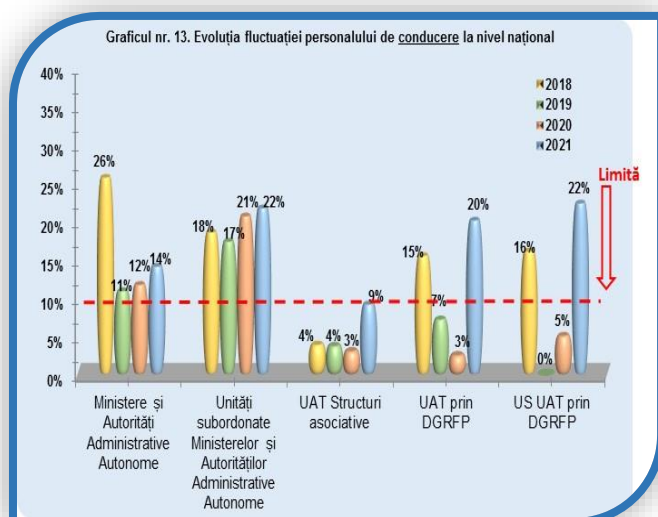
Referitor la personalul de execuție

La nivelul administrației publice centrale, în anul 2021, rata medie a fluctuației personalului de execuție este de circa 12%, în creștere cu circa 3 puncte procentuale față de anul 2020.

Se poate observa faptul că tendința medie anuală a fluctuației funcției de execuție este de creștere cu circa 0,37 puncte procentuale anual.

Tendențe la nivelul administrației publice privind rata de fluctuație a personalului

	Personal de conducere					Personal de execuție					TOTAL				
	2018	2019	2020	2021	Creștere medie anuală	2018	2019	2020	2021	Creștere medie anuală	2018	2019	2020	2021	Creștere medie anuală
Ministere și Autorități Administrative Autonome	26%	11%	12%	14%	-3,86 pp	12%	9%	11%	11%	+0,66 pp	18%	9%	11%	14%	-1,11 pp
Unități subordonate Ministerelor și Autorităților Administrative Autonome	18%	17%	21%	22%	+1,05 pp	10%	10%	9%	9%	+0,56 pp	13%	11%	10%	12%	-0,10 pp
UAT Structuri asociative	4%	4%	3%	9%	+1,75 pp	16%	13%	11%	11%	-1,69 pp	15%	12%	10%	11%	-1,37 pp
UAT prin DGRFP	15%	7%	3%	20%	+1,54 pp	6%	5%	5%	5%	+1,42 pp	7%	5%	5%	11%	+1,43 pp
US UAT prin DGRFP	16%	0%	5%	22%	+2,07 pp	9%	12%	11%	11%	+1,60 pp	10%	11%	11%	14%	+1,60 pp
TOTAL	17%	10%	11%	18%	+0,36 pp	11%	9%	9%	12%	+0,37 pp	12%	9%	9%	13%	+0,21 pp

6.4. Structura personalului de audit public intern din administrația publică

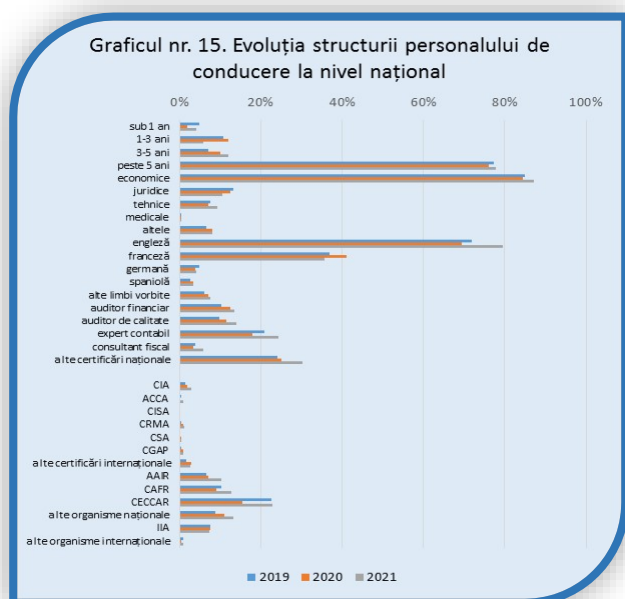
La analiza structurii personalului au fost luate în calcul următoarele criterii: experiența în auditul intern, domeniul studiilor de specialitate, limbi străine vorbite, certificări naționale și internaționale deținute precum și calitatea de membru în organizații profesionale naționale și internaționale.

Toate aceste elemente, alături de pregătirea profesională a personalului, contribuie la o analiză calitativă a resursei umane, factor extrem de important în derularea activității de audit public intern.

6.4.1. Structura personalului de conducere

În funcție de aceste criterii, structura **personalului de conducere**, format din 235 persoane care exercită activități de audit public intern, se prezintă astfel:

- ◆ 78% au experiență de peste 5 ani în domeniu.
- ◆ 87% au studii economice.
- ◆ 80% au cunoștințe de limba engleză
- ◆ 88% dețin o certificare națională. Cele mai des întâlnite sunt certificările de auditor financiar, expert contabil, auditor de calitate.
- ◆ 91% nu dețin nicio certificare internațională.
- ◆ 59% sunt membri în organisme profesionale naționale.
- ◆ 92% nu sunt membri în organisme profesionale internaționale.

Tendențe privind evoluția structurii personalului de conducere în administrația publică

		2019	2020	2021	Creștere medie anuală
Experiență în auditul intern	sub 1 an	5%	2%	4%	-0 pp
	1-3 ani	11%	12%	6%	-2 pp
	3-5 ani	7%	10%	12%	+2 pp
	peste 5 ani	77%	76%	78%	+0 pp
Studiile de specialitate	economice	85%	85%	87%	+1 pp
	juridice	13%	13%	11%	-1 pp
	tehnice	8%	7%	9%	+1 pp
	medicale	0%	1%	0%	-0 pp
	altele	7%	8%	8%	+1 pp
Limbă străină vorbită	engleză	72%	70%	80%	+4 pp
	franceză	37%	41%	36%	-1 pp
	germană	5%	4%	4%	-0 pp
	spaniolă	3%	4%	3%	+0 pp
	alte limbi vorbite	6%	7%	8%	+1 pp
Certificări naționale deținute	auditor financiar	10%	13%	14%	+2 pp
	auditor de calitate	10%	12%	14%	+2 pp
	expert contabil	21%	18%	24%	+2 pp
	consultant fiscal	4%	4%	6%	+1 pp
	alte certificări naționale	24%	25%	30%	+3 pp
Certificări internaționale deținute	CIA	1%	2%	3%	+1 pp
	ACCA	0%	0%	1%	+0 pp
	CISA	0%	0%	0%	+0 pp
	CRMA	0%	1%	1%	+0 pp
	CSA	0%	1%	0%	+0 pp
	CGAP	0%	1%	1%	+0 pp
	alte certificări internaționale	2%	3%	3%	+0 pp
Membru în organisme profesionale naționale	AAIR	7%	7%	10%	+2 pp
	CAFR	10%	9%	13%	+1 pp
	CECCAR	23%	16%	23%	+0 pp
	alte organisme naționale	9%	11%	13%	+2 pp
Membru în organisme profesionale internaționale	IIA	8%	8%	7%	-0 pp
	alte organisme internaționale	1%	1%	1%	-0 pp

Având în vedere toate aceste analize, se poate creiona **profilul șefului structurii de audit public intern din administrația publică din România:**

- Vechime peste 5 ani în audit intern;
- Studii economice;
- Vorbitor de limba engleză;
- Deține o certificare națională
- Nu deține certificare internațională;
- Este membrul unei organizații profesionale naționale
- Nu este membrul vreunei organizații profesionale internaționale.

Deținerea unei certificări internaționale sau a calității de membru în organisme profesionale internaționale ar trebui să reprezinte un deziderat a cărui îndeplinire contribuie la îmbunătățirea activității de audit public intern.

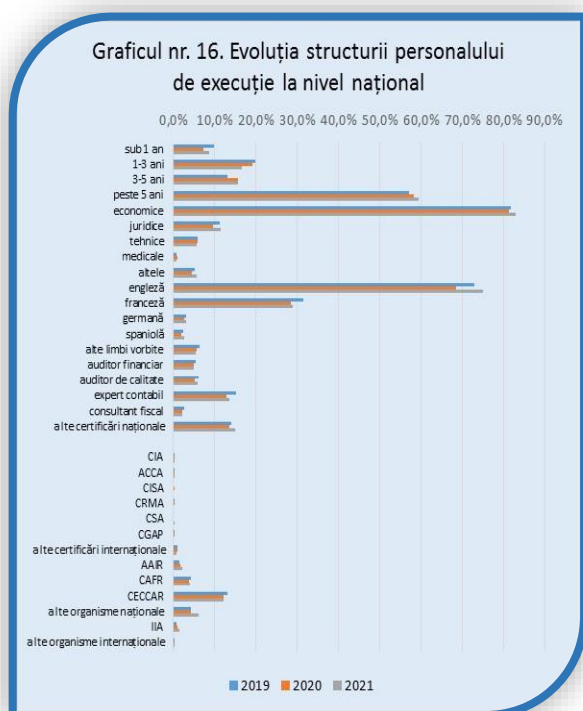
6.4.2. Structura personalului de execuție

În funcție de aceste criterii, structura **personalului de execuție**, format din 2.567 de persoane care exercită atribuții de audit public intern, se prezintă astfel:

- ◆ 59% au experiență de peste 5 ani în domeniu.
- ◆ 83% au studii economice.
- ◆ 75% au cunoștințe de limba engleză.
- ◆ 59% dintre auditorii interni nu dețin nicio certificare națională.
- ◆ 99% dintre auditorii interni nu dețin nicio certificare internațională.
- ◆ 76% dintre auditorii interni nu s-au înscris în nicio asociație profesională națională.
- ◆ 98% din auditorii interni nu s-au înscris în nicio asociație profesională internațională.

Având în vedere toate aceste analize, se poate creiona profilul auditorului public intern din administrația publică din România:

- Vechime peste 5 ani în audit intern;
- Studii economice;
- Vorbitor de limba engleză;
- Nu deține nicio certificare națională sau internațională;
- Nu este membru al vreunei organizații profesionale naționale sau internaționale.

Tendențe privind evoluția structurii personalului de execuție în administrația publică

		2019	2020	2021	Creștere medie anuală
Experiență în auditul intern	sub 1 an	9,8%	7,2%	8,6%	-0,6 pp
	1-3 ani	19,9%	19,1%	16,5%	-1,7 pp
	3-5 ani	13,2%	15,6%	15,5%	+1,2 pp
	peste 5 ani	57,0%	58,2%	59,4%	+1,2 pp
Studii de specialitate	economice	81,8%	81,3%	82,9%	+0,6 pp
	juridice	11,2%	9,7%	11,4%	+0,1 pp
	tehnice	5,8%	5,9%	5,7%	-0,0 pp
	medicale	0,8%	0,9%	0,8%	-0,0 pp
	altele	5,1%	4,5%	5,7%	+0,3 pp
Limbă străină vorbită	engleză	73,0%	68,5%	75,0%	+1,0 pp
	franceză	31,6%	28,4%	28,9%	-1,3 pp
	germană	3,0%	2,6%	3,0%	+0,0 pp
	spaniolă	2,4%	2,0%	2,6%	+0,1 pp
	alte limbi vorbite	6,2%	5,7%	5,3%	-0,5 pp
Certificări naționale deținute	auditor financiar	5,3%	5,0%	4,9%	-0,2 pp
	auditor de calitate	6,1%	5,1%	5,8%	-0,2 pp
	expert contabil	15,2%	12,8%	13,6%	-0,8 pp
	consultant fiscal	2,5%	2,2%	2,1%	-0,2 pp
	alte certificări naționale	14,1%	13,6%	14,9%	+0,4 pp
Certificări internaționale deținute	CIA	0,3%	0,3%	0,3%	-0,0 pp
	ACCA	0,1%	0,0%	0,2%	+0,0 pp
	CISA	0,0%	0,0%	0,0%	+0,0 pp
	CRMA	0,0%	0,1%	0,0%	-0,0 pp
	CSA	0,0%	0,0%	0,0%	+0,0 pp
	CGAP	0,1%	0,1%	0,0%	-0,0 pp
	alte certificări internaționale	0,9%	1,0%	0,8%	-0,1 pp
Membru în organisme profesionale naționale	AAIR	1,3%	1,8%	2,1%	+0,4 pp
	CAFR	4,3%	3,7%	3,9%	-0,2 pp
	CECCAR	13,0%	12,0%	12,2%	-0,4 pp
	alte organisme naționale	4,2%	4,2%	6,1%	+1,0 pp
	Membru în organisme profesionale internaționale	IIA	0,8%	1,0%	1,3%
alte organisme internaționale	0,1%	0,2%	0,3%	+0,1 pp	

Având în vedere toate aceste analize, se poate creiona **profilul auditorului public intern din administrația publică** din România:

- Vechime peste 5 ani în audit intern;
- Studii economice;
- Vorbitor de limba engleză;
- Nu deține nicio certificare națională sau internațională;
- Nu este membru al vreunei organizații profesionale naționale sau internaționale.

Deținerea unei certificări naționale sau internaționale sau a calității de membru în organisme profesionale naționale sau internaționale ar trebui să reprezinte un deziderat a cărui îndeplinire contribuie la îmbunătățirea activității de audit public intern.

6.5. Asigurarea pregătirii profesionale continue a auditorilor interni

Pregătirea profesională continuă se realizează în cadrul unei perioade de minimum 15 zile lucrătoare pe an, activitate care intră în responsabilitatea conducătorului structurii de audit public intern, precum și a conducerii entității publice.

Din totalul de 2.802 de posturi ocupate și care exercită atribuții de audit public intern, un număr de 2.724 de persoane au participat la diferite forme de pregătire profesională, ceea ce reprezintă un grad de participare de circa 98%. În urma acestor participări, s-au cumulat, în medie, 18 zile de pregătire pentru fiecare persoană participantă.

În ceea ce privește structura pregătirii profesionale realizată în anul 2021, acesta se prezintă astfel:

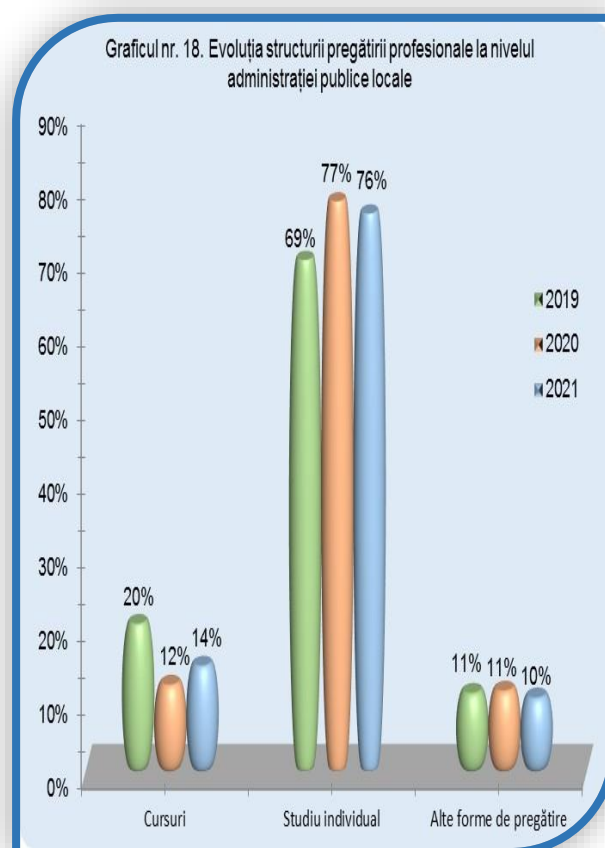
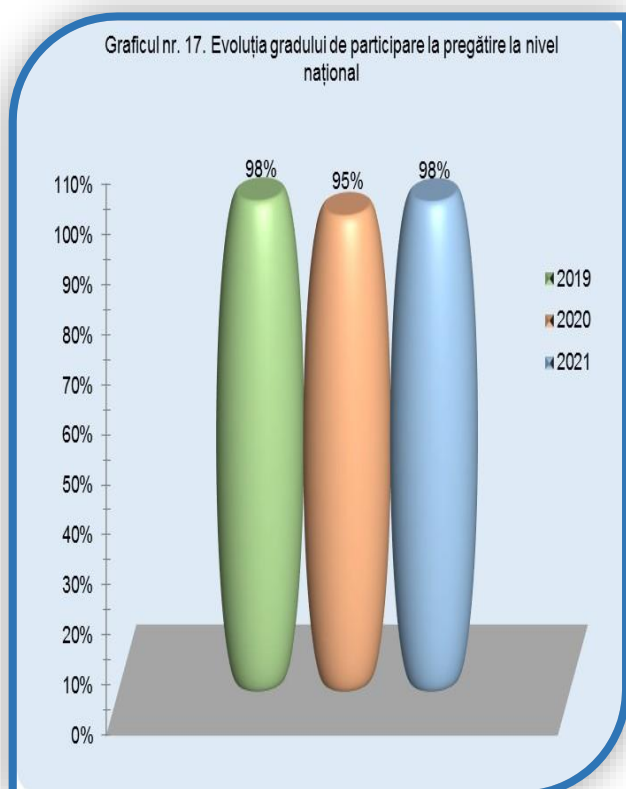
- ◆ 14% cursuri de instruire;
- ◆ 76% studiu individual;
- ◆ 10% alte forme de pregătire (conferințe, seminarii, workshop-uri, etc.)

Se poate observa preponderența studiului individual ca instrument de pregătire profesională. Acest lucru este cauzat de faptul că nu sunt resurse financiare suficiente pentru a asigura participarea auditorilor la cursuri,

seminarii conferințe, workshop-uri, etc cumulat cu efectele și restricțiile aferente pandemiei de SARS-COV2.

Tendențe la nivelul administrației publice centrale privind asigurarea pregătirii profesionale continue

	2019	2020	2021	Creștere medie anuală
Gradul de participare la pregătire	98%	95%	98%	-0,07%
Pondere cursurilor de pregătire	20%	12%	14%	-2,83%
Pondere studiului individual	69%	77%	76%	+3,15%
Pondere altor forme de pregătire	11%	11%	10%	-0,31%

7. Planificarea activității de audit intern

Planificarea reprezintă activitatea prin intermediul căreia se pun de acord sarcinile ce trebuie îndeplinite pe o anumită perioadă de timp cu resursele disponibile pentru îndeplinirea acestor sarcini.

În ceea ce privește funcția de audit public intern, activitatea de planificare se realizează multianual, pe o perioadă de 3 ani, dar și anual. Calculul și repartizarea resurselor se realizează doar pe orizontul de timp mai scurt (1 an).

7.1. Planificarea multianuală

Primul pas în realizarea planificării multianuale este identificarea sferei auditabile, care este compusă din totalitatea activităților sau structurilor care își desfășoară activitatea în cadrul entității publice.

Planificarea multianuală are la bază evaluarea riscurilor aferente activităților derulate în cadrul entității publice și prioritizarea acestor activități în funcție de scorul de risc. Acest scor de risc este cel ce va determina momentul în care respectiva activitate va fi auditată de către structura de audit public intern.

Având în vedere faptul că riscurile asociate activităților sunt generate de mediul economic și social în care activitatea este derulată, apare necesitatea ca riscurile să fie reevaluate periodic, pentru a fi urmărite în dinamica lor. În acest context, planul multianual de audit public intern trebuie actualizat anual, iar acest lucru trebuie să stea la baza elaborării planului anual de audit public intern.

Referitor la actualizarea periodică a planului multianual de audit public intern, acest concept nu este cunoscut și implementat în majoritatea entităților publice, din cauza faptului că nu este menționată obligativitatea actualizării acestuia în baza legală aplicabilă activității de audit public intern.

De asemenea, pentru realizarea unei analize de risc fundamentate dar și pentru a reduce gradul de subiectivitate al analizei de risc, considerăm necesar utilizarea unor criterii de analiză a riscurilor bine definite, cu explicarea

modalității efective de realizare a analizei de risc și de stabilire a punctajului scorului de risc.

În acest caz, sunt puține situațiile în care entitățile publice au dezvoltat un sistem de criterii specifice de analiză a riscului.

7.2. Planificarea anuală

Planificarea anuală este rezultatul planificării multianuale și caracterul adecvat al acesteia depinde în mare măsură de corectitudinea modalității de executare a planificării multianuale.

În planurile anuale de audit public intern sunt incluse misiuni de asigurare, misiuni de consiliere, misiuni de evaluare și activități de urmărire a modului de implementare a recomandărilor. Sunt puține entitățile care, la nivelul planificării anuale analizează suficiența resurselor umane existente și se pronunță cu privire la gradul de acoperire al sferei auditabile, deși, doar un număr limitat de entități au posibilitatea de a acoperi sfera auditabilă în termen de 3 ani, în conformitate cu prevederile legale.

În cazul în care, din efectuarea planificării anuale și din calculul resurselor disponibile, rezultă imposibilitatea acoperirii sferei auditabile în termen de 3 ani, acest lucru se va comunica în mod obligatoriu conducerii entității publice, deoarece este afectat cadrul organizatoric și funcțional necesar desfășurării activității de audit public intern.

8. Realizarea misiunilor de audit intern în administrația publică

În cursul anului 2021 au fost realizate în total un număr de 14.073 misiuni de audit intern. Dintre acestea, 11.868 misiuni au fost misiuni de asigurare, 2.102 au fost misiuni de consiliere și 103 au fost misiuni de evaluare.

În cadrul misiunilor de asigurare, cele 10 domenii ale auditului intern specificate în raportul anual (bugetar, financiar-contabil, achiziții publice, resurse umane, IT, juridic, fonduri comunitare, funcții specifice, SCIM și alte domenii) au fost abordate de 18.445 de ori însemnând faptul că, unele misiuni de asigurare au abordat mai mult de un singur domeniu.

În ceea ce privește misiunile de asigurare se constată faptul că o pondere importantă este ocupată de misiunile de asigurare aferente domeniului funcțiilor specifice entității publice și financiar contabil.

De menționat faptul că misiunile de consiliere au fost realizate preponderent la nivelul ordonatorilor principali de credite, și mai puțin la nivelul entităților subordonate.

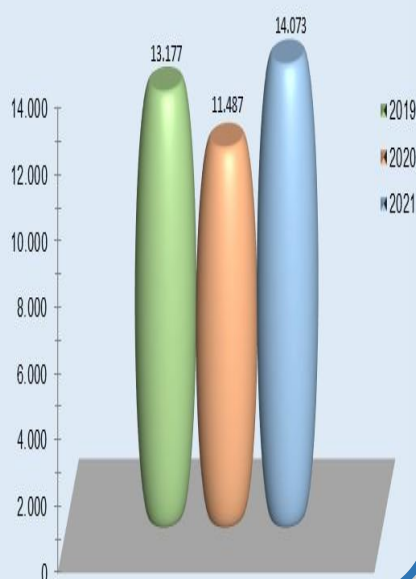
Având în vedere faptul că misiunile de consiliere sunt, în general, efectuate la solicitarea conducătorului entității publice și mai rar la inițiativa structurii de audit public intern, putem trage concluzia că managementul entităților publice de la nivelul ordonatorilor principali de credite folosește mai mult funcția de audit public intern în exercitarea atribuțiilor de management decât managerii de la nivelul entităților subordonate, ceea ce poate sugera existența unei culturi manageriale mai dezvoltate la nivelul ordonatorilor principali de credite.

Menționăm faptul că în anul 2021 au fost efectuate un număr de 636 misiuni ad-hoc.

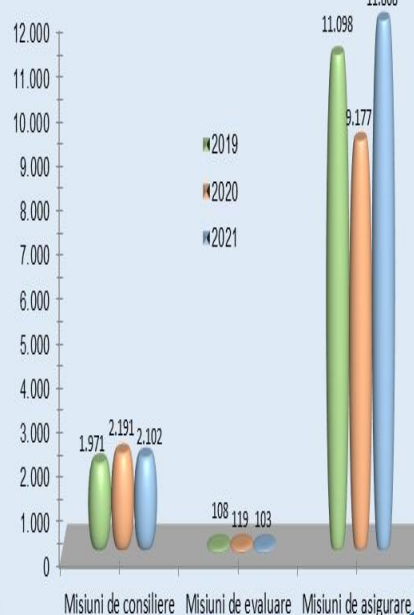
Tendențe la nivelul administrației publice privind numărul de misiuni de audit intern efectuate

	2019	2020	2021	Tendență Anuală medie
Număr total de misiuni efectuate	13.177	11.487	14.073	484
Număr de misiuni de asigurare efectuate	11.098	9.177	11.868	358
Număr de misiuni de consiliere efectuate	1.971	2.191	2.102	65,5
Număr misiuni de evaluare	108	119	103	-2,5
Număr de misiuni ad-hoc efectuate	677	691	636	-20,5

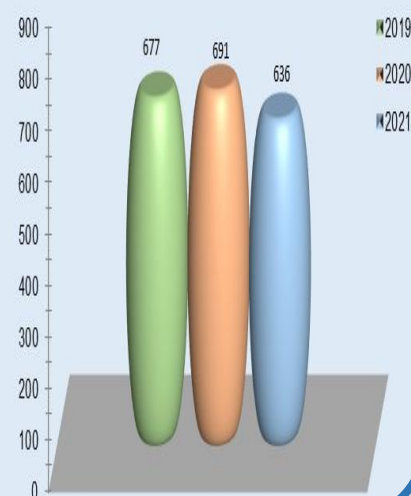
Graficul nr. 19. Evoluția numărului de misiuni de audit intern efectuate la nivel national

Graficul nr. 20. Evoluția tipurilor de misiuni de audit intern efectuate la nivel national

Graficul nr. 21. Evoluția numărului de misiuni ad-hoc efectuate la nivel national

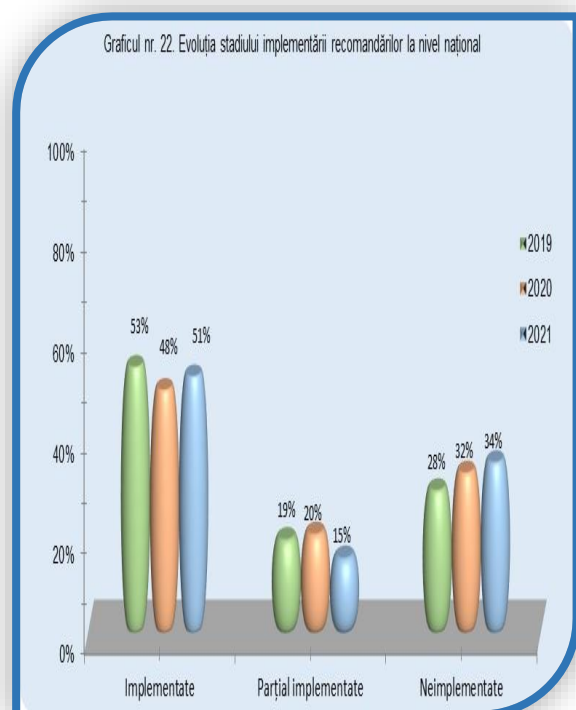
9. Urmărirea implementării recomandărilor

Urmărirea implementării recomandărilor se realizează la nivelul structurilor de audit public intern. UCAAPI consideră activitatea de urmărire a implementării recomandărilor ca fiind foarte importantă deoarece ea reprezintă finalitatea muncii de audit, iar prin implementarea recomandărilor se așteaptă să fie corectate disfuncțiile identificate de auditorii interni.

În cursul anului 2021, la nivelul administrației publice au fost urmărite un număr de 135.088 recomandări care se regăsesc în următoarele stadii de implementare:

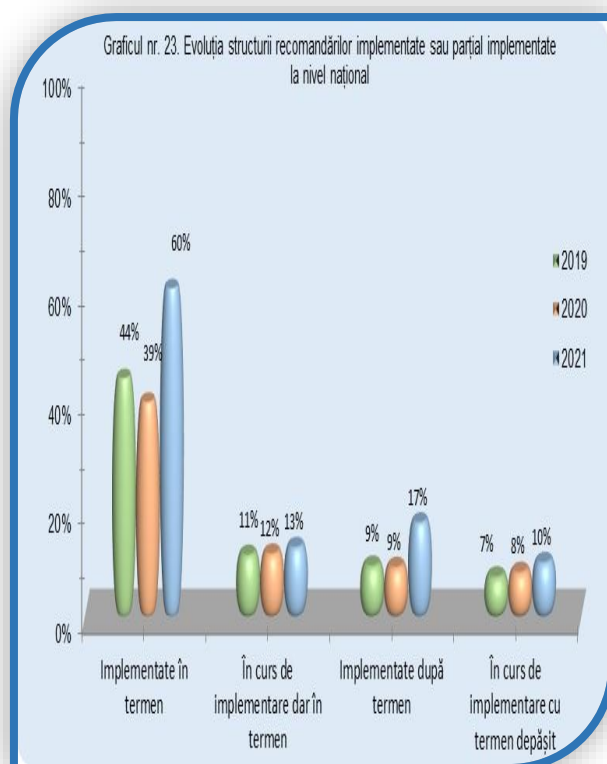
- ◆ 69.901 recomandări implementate (51%);
- ◆ 20.312 recomandări parțial implementate (15%);
- ◆ 45.875 recomandări neimplementate (34%).

Evoluția față de anii 2019 și 2020 este prezentată în graficul de mai jos.

Referitor la respectarea termenelor de implementare a recomandărilor în număr de 89.213, la nivelul administrației publice există următoarea situație:

- ◆ 53.492 recomandări implementate în termen (60%);
- ◆ 11.385 recomandări aflate în curs de implementare, dar în termen (13%);
- ◆ 15.409 recomandări implementate după termenul stabilit (17%);
- ◆ 8.927 recomandări aflate în curs de implementare, dar cu termenul depășit (10%).

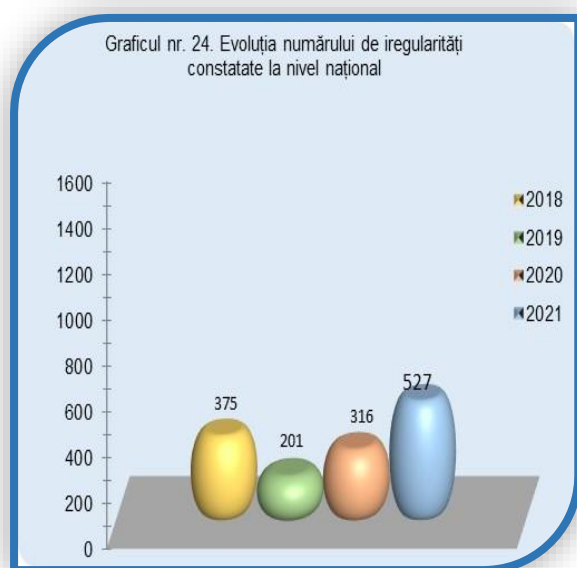
10. Raportarea recomandărilor neînsușite

În anul 2021 au au fost raportate 8 recomandări neînsușite de către conducerea entităților publice din administrația publică astfel:

- 1 recomandare neînsușită de către o instituție publică centrală; (MF)
- 7 recomandari neînsușite de către o instituție publică locală. (ACOR Timiș)

11. Raportarea iregularităților

În anul 2021, în administrația publică, au fost constatate un număr de 527 iregularități, majoritatea în domeniul funcțiilor specifice, financiar contabil și cel al achizițiilor publice.

Tendențe privind iregularitățile în administrația publică

	2018	2019	2020	2021
număr de iregularități constatate	375	201	316	527
domeniul bugetar	18	7	24	39
domeniul financiar contabil	87	63	80	116
domeniul achizițiilor publice	52	39	29	48
domeniul resurselor umane	35	7	28	20
domeniul IT	4	2	7	4
domeniul juridic	11	2	7	23
domeniul fondurilor comunitare	0	33	4	1
domeniul funcțiilor specifice	102	17	78	155
domeniul SCIM	29	14	7	29
alte domenii	37	17	52	92

12. Elaborarea raportului financiar

Raportul financiar reprezintă raportul cu privire la constituirea și utilizarea fondurilor privind organizarea și funcționarea structurii de audit public intern în sistem de cooperare.

Marea majoritate a structurilor au comunicat UCAAPI informații financiare.

13. Realizarea de către DGRFP-uri a atribuțiilor delegate de către UCAAPI

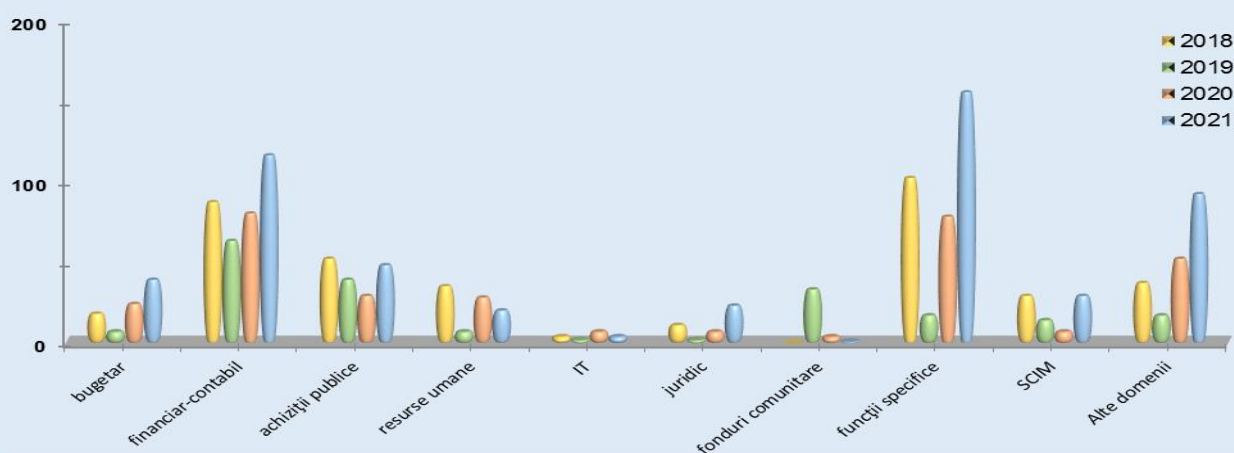
Prin OMFP nr. 768/2003, UCAAPI a delegat către DGRFP-uri îndeplinirea următoarelor atribuții la nivel regional:

- ♦ Avizarea normelor metodologice la ordonatorii principali de credite;
- ♦ Avizarea numirii / revocării șefilor structurilor de audit public intern de la nivelul ordonatorilor principali de credite;
- ♦ Verificarea respectării normelor, instrucțiunilor, precum și a Codului privind conduita etică a auditorului intern și inițierea de măsuri corective în cooperare cu ordonatorul principal de credite.

Din acest punct de vedere, prin rapoartele anuale aferente anului 2021 s-a solicitat DGRFP-urilor raportarea cu privire la îndeplinirea acestor atribuții, rezultând următoarea situație:

- ♦ Au fost avizate normele metodologice la un număr de 11 de ordonatori principali de credite;

Graficul nr. 25. Evoluția numărului de iregularități constatate la nivel național, pe domenii de activitate

♦ Au fost acordate un număr de 9 avize privind numirea / revocarea șefilor structurilor de audit intern;

♦ A fost realizată 11 misiuni de evaluare privind respectarea normelor și a Codului de conduită. Referitor la acestea din urmă, s-a solicitat DGRFP-urilor să raporteze numărul de entități evaluate în ultimii 5 ani, rezultând faptul că, în această perioadă au fost evaluate 44 de entități din totalul de 288.

Cu alte cuvinte, gradul de acoperire al sferei entităților ce trebuie evaluate integral la fiecare 5 ani este de circa 26%.

Tendențe la nivel național privind îndeplinirea atribuțiilor delegate

	2019	2020	2021	Tendență
Numărul normelor avizate	16	2	11	-7,50
Numărul de avize emise pentru ocuparea postului de conducător al structurii de audit	4	2	9	-1,00
Numărul de misiuni de evaluare realizate	30	3	11	-2,00

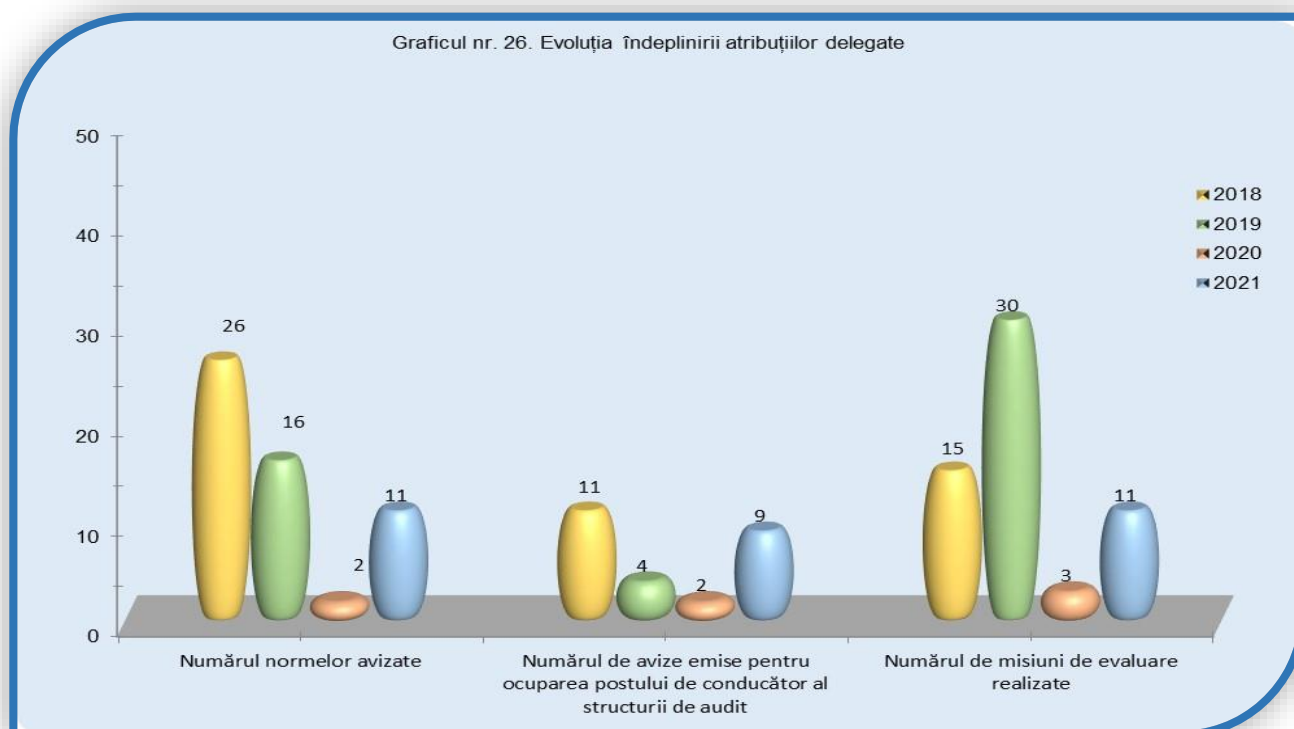
14. Înființarea comitetelor de audit intern

Conform prevederilor legale, un număr de 18 entități publice au obligația înființării comitetelor de audit intern.

Dintre acestea, la finele anului 2021 un număr de 11 entități au înființat aceste comitete, iar 7 entități nu au înființat comitetul.

***

Graficul nr. 26. Evoluția îndeplinirii atribuțiilor delegate

PARTEA II-a – ACTIVITATEA DESFĂȘURATĂ DE UCAAPI ÎN ANUL 2021

15. Atribuții și responsabilități

Atribuțiile UCAAPI sunt stabilite în conformitate cu prevederile art. 8 din *Legea nr. 672/2002 privind auditul public intern, republicată, cu modificările ulterioare* și de legislația secundară, respectiv HG nr. 1086/2013, HG nr. 1259/2012, HG nr. 1183/2012 și HG nr. 554/2014.

Printre principalele atribuții ale UCAAPI se regăsesc următoarele:

- **reglementează la nivel național activitatea de audit public intern**, promovând în acest sens proiecte de acte normative în domeniu și **urmărește aplicarea unei strategii și metodologii unitare** în domeniul auditului intern pentru toate entitățile publice;

- coordonează procesul de **formare și pregătire profesională** a auditorilor interni din sectorul public și **sistemul de recrutare** a auditorilor interni din entitățile publice;

- elaborează, conduce și aplică o strategie unitară în domeniul auditului public intern și monitorizează la nivel național această activitate;

- dezvoltă sistemul de raportare a rezultatelor activității de audit public intern și elaborează raportul anual, precum și sinteze, pe baza rapoartelor primite, inclusiv de la compartimentele de audit public intern organizate la nivelul structurilor asociative;

- verifică respectarea de către compartimentele de audit public intern, inclusiv de către cele organizate la nivelul structurilor asociative ale autorităților publice locale, a normelor, instrucțiunilor, precum și a Codului privind conduita etică a auditorului intern, evaluează activitatea acestora și poate iniția măsurile corective necesare, în cooperare cu conducătorul entității publice, respectiv al structurii asociative în cauză;

- îndrumă entitățile publice locale și structurile asociative în implementarea sistemului de cooperare pentru asigurarea activității de audit public intern.

- verifică, în calitatea de Autoritate de Audit pentru Mecanismele Financiare Spațiul

Economic European și Norvegian, pentru perioada de programare 2014-2021 (aproximativ 500 mil. Euro) atât conformitatea și funcționalitatea sistemelor de management și control create de către autoritățile naționale, cât și eligibilitatea cheltuielilor în cadrul proiectelor finanțate din aceste surse.

Atribuțiile UCAAPI ca Autoritate de Audit pentru Mecanismele Financiare Spațiul Economic European și Norvegian sunt stabilite prin Regulamentele privind implementarea acestor mecanisme.

La începutul anului 2021, UCAAPI a avut un efectiv de 22 posturi aprobate din care 20 posturi ocupate. În cursul anului 2021 au avut loc următoarele modificări în structura personalului:

- 1 post a devenit vacant pe parcursul anului, ca urmare a plecării din sistem a unui angajat;

- 1 post a fost suspendat prin detașarea unei persoane la o altă instituție publică;

- **2 posturi vacante au fost ocupate prin transferul a două persoane de la alte instituții publice.**

16. Organizarea funcțională

UCAAPI este organizată pe servicii de specialitate, astfel:

A. Serviciul evaluare, raportare anuală și metodologie este structurat astfel:

A.1. Biroul pentru strategie și metodologie generală

Definește și dezvoltă strategia și cadrul normativ în domeniul auditului public intern, elaborează și dezvoltă instrumente specifice de audit intern (metodologii, ghiduri, îndrumare, instrucțiuni etc.) utile auditorilor interni din sectorul public, coordonează procesele de recrutare și formare

profesională a auditorilor interni din sectorul public, desfășoară activități cu caracter specific în vederea îmbunătățirii activității la nivelul direcției.

A.2. Compartimentul coordonare, evaluare și raportare

Coordonează compartimentele de audit intern organizate în cadrul entităților publice în implementarea și dezvoltarea funcției de audit intern, evaluează modul de respectare a reglementărilor în domeniul auditului public intern de către compartimentele de audit intern din entitățile publice/structurile asociative, monitorizează procesul de implementare a recomandărilor și progresele înregistrate, asigură elaborarea Raportului anual privind activitatea de audit public intern desfășurată la nivel național.

B. Serviciul operațional de audit public intern

Îndeplinește potrivit Acordurilor și Memorandumurilor de înțelegere încheiate funcția de Autoritate de Audit pentru programele finanțate prin Mecanismul Financiar Spațiul Economic European 2014-2021 și Mecanismul Financiar Norvegian 2014-2021. Planifică și realizează misiuni de audit de interes național cu implicații multisectoriale și evaluează progresele înregistrate în integrarea controlului financiar preventiv în sfera răspunderii manageriale.

Pe lângă UCAAPI este înființat și funcționează Comitetul pentru Audit Public Intern (CAPI), organism cu caracter consultativ, care acționează în vederea definirii strategiei și îmbunătățirii activității de audit intern în sectorul public. CAPI cuprinde 11 membri, nominalizați conform art. 5, alin (2) din *Legea nr. 672/2002, republicată, cu modificările ulterioare*. În prezent, CAPI funcționează cu 7 membri, numiți prin ordin al ministrului finanțelor.

17. Rezultatele activității desfășurate

În concordanță cu prevederile art. 8 din *Legea nr. 672/2002 privind auditul public intern, republicată, cu modificările ulterioare*, UCAAPI a desfășurat în anul 2021 următoarele activități:

17.1. Activități exercitate în calitate de Autoritate de Audit

În conformitate cu prevederile Memorandumurilor de înțelegere privind implementarea Mecanismelor Financiare Spațiul Economic European și Norvegian 2014-2021, UCAAPI a fost desemnată să exercite rolul de Autoritate de Audit în cadrul acestor mecanisme.

În acest sens, în anul 2021 UCAAPI a realizat următoarele misiuni de audit și alte activități în calitate de Autoritate de Audit pentru Mecanismele Financiare Spațiul Economic European și Norvegian:

- 8 misiuni de audit de sistem pentru evaluarea sistemelor de management și control de la nivelul Punctului Național de Contact, Autorității de Certificare / Autorității pentru Nereguli, Fondului de Asistență Tehnică, Fondului pentru Relații Bilaterale și Operatorilor de Program pentru Programele: *Cercetare, Antreprenariat cultural, patrimoniul cultural și schimb cultural, Afaceri interne și Provocări în sănătatea publică la nivel european*;

- 6 misiuni de audit de operațiuni pentru verificarea cheltuielilor declarate în cadrul Fondului de Asistență Tehnică, Fondului pentru Relații Bilaterale și programelor: *Cercetare, Antreprenariat cultural, patrimoniul cultural și schimb cultural, Afaceri interne și Provocări în sănătatea publică la nivel european*;

Alte activități specifice în calitate de Autoritate de Audit

- urmărirea implementării recomandărilor formulate în cadrul misiunilor de audit intern anterioare;

- revizuirea manualului de audit pentru Mecanismele Financiare Spațiul Economic European și Norvegian;

- elaborarea raportului anual de audit și a opiniei de audit pentru Mecanismele Financiare Spațiul Economic European și Norvegian 2014-2021.

17.2. Misiuni de evaluare/îndrumare

UCAAPI a desfășurat conform Planului de activitate, misiuni de evaluare a activității de audit public intern la entitățile publice, precum și activități de urmărire a implementării recomandărilor formulate prin rapoartele de audit anterioare, astfel:

- 3 misiuni de evaluare a activității de audit public intern (AAAS, SRTv și ANSVSA), care au avut drept scop exprimarea unei opinii independente și obiective cu privire la modul de organizare a activității de audit public intern.

Urmare constatărilor efectuate și a problemelor identificate s-au formulat 41 recomandări pentru îmbunătățirea activităților evaluate.

- 4 misiuni de evaluare ad-hoc (MAI, CJ Hunedoara, ACoR Bacău și Primăria Câmpulung), urmare căror au fost formulate un număr de 27 recomandări.

17.3. Asigurarea funcției de audit public intern pentru entitățile cu bugete sub 5 mil. lei

În baza prevederilor art. 11. lit. e) din Legea nr. 672/2002, republicată, cu modificările ulterioare și a protocoalelor de colaborare încheiate în anul 2021 a asigurat funcția de audit public intern pentru următoarele entități publice: IDPSAR, RUR și Consiliul de Monitorizare a implementării Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități.

Astfel, la fiecare dintre acestea a derulat misiunea de audit intern cu tema: „Evaluarea sistemului de prevenire a corupției, 2021”. Urmare constatărilor efectuate și problemelor identificate au fost formulate un număr de 30 recomandări.

Derularea acestor misiuni s-a realizat în sistem online, cu respectarea măsurilor de prevenție, având în vedere starea de alertă instituită la nivel național în anul 2021 și Ordinul comun al Ministerului Muncii și Protecției Sociale și Ministerul Sănătății nr. 3577/831/2020 privind măsurile pentru prevenirea contaminării cu virusul SARS-CoV-2 și pentru asigurarea desfășurării activității la locul de muncă în condiții de securitate și sănătate în muncă.

17.4. Urmărirea implementării recomandărilor

Prin desfășurarea acestei activități s-a urmărit și monitorizat gradul de implementare a recomandărilor formulate de UCAAPI prin rapoartele de audit/evaluare întocmite anterior, precum și progresul înregistrat în îmbunătățirea calității activității de audit intern la entitățile evaluate.

Astfel, în cursul anului 2021, s-a urmărit și monitorizat gradul de implementare a recomandărilor formulate prin rapoartele de audit intern anterioare în cazul a 15 entități publice centrale, 20 structuri asociative ale autorităților publice locale și 5 DGRFP-uri.

În acest sens, a fost monitorizat gradul de implementare pentru 294 recomandări, rezultând următoarea situație:

Recomandări implementate	119
Recomandări implementate parțial	57
Recomandări neimplementate	114
Recomandări închise	4
Total	294

17.5. Raportarea activității de audit public intern.

UCAAPI a elaborat *Raportul privind activitatea de audit intern în sectorul public pe anul 2021, Raportul privind activitatea desfășurată de Comitetul pentru Audit Public Intern în anul 2021 și a dezvoltat sistemul de raportare a activității de audit public intern pentru anul 2022.*

1. *Raportul privind activitatea de audit intern în sectorul public pe anul 2021* prezintă stadiul implementării auditului intern în administrația publică centrală și locală și contribuția acestuia la îmbunătățirea activității entităților publice. Informațiile conținute sunt rezultatul colectării și prelucrării datelor din:

- 46 rapoarte privind activitatea de audit public intern desfășurată la nivelul entităților publice centrale, inclusiv de la nivelul entităților subordonate, aflate în coordonarea sau sub autoritatea acestora;

- 8 rapoarte centralizatoare de la nivelul Direcțiilor Generale Regionale ale Finanțelor Publice privind activitatea de audit public intern desfășurată la nivelul administrației publice locale

- 55 rapoarte privind activitatea de audit public intern realizată în sistem de cooperare.

2. *Raportul privind activitatea desfășurată de Comitetul pentru Audit Public Intern în anul 2021* prezintă materialele dezbătute în cadrul ședințelor comitetului, opiniile formulate de membrii comitetului pe marginea fiecărui material și avizele emise.

Comitetul pentru Audit Public Intern este un organism cu caracter consultativ care funcționează pe lângă UCAAPI, în scopul definirii strategiei și îmbunătățirii activității de audit intern în sectorul public.

3. *În cadrul procesului de dezvoltare a sistemului de raportare a activității de audit public intern pentru anul 2022*, UCAAPI a elaborat formatul cadru al Raportului privind activitatea de audit public intern desfășurată în anul 2022 și a anexelor la acesta, precum și tipul de informații de trebuie conținute.

17.6. Avizarea șefilor/coordonatorilor compartimentelor de audit intern

Activitatea de avizare a conducătorului/coordonatorului compartimentului de audit public intern sau prin excepție a auditorilor interni acolo unde exista un post unic în cadrul compartimentului de audit, a constat în analiza documentațiilor primite, organizarea și desfășurarea interviurilor, notarea probelor și, în funcție de rezultatele obținute, eliberarea avizelor.

Astfel, în anul 2021 au fost primite un număr de 32 dosare prin care s-a solicitat obținerea

avizului în condițiile art. 12 alin. (2), respectiv art. 20 alin. (2) din Legea nr. 672/2002, republicată, cu modificările ulterioare (din care 18 pentru funcții de conducere și 14 pentru funcții de execuție).

În urmare derulării procesului au fost eliberate un număr de 18 avize favorabile, 6 avize nefavorabile și au fost restituite ca fiind incomplete un număr de 8 dosare.

17.7. Elaborarea și actualizarea cadrului metodologic general specific

În cursul anului 2021, UCAAPI a procedat la fundamentarea, inițierea și aprobarea următoarelor proiecte de acte normative:

- *Proiect de ordin privind împuternicirea persoanelor din cadrul aparatului de inspecție economico-financiară în vederea constatării contravențiilor și aplicării sancțiunilor prevăzute de la art. 23 din Legea nr. 672/2002 privind auditul public intern;*

- *Proiect de ordin privind desemnarea persoanelor din cadrul Unității Centrale de Armonizare pentru Auditul Public Intern care asigură activitatea de audit intern la entitățile publice centrale ai căror conducători sunt ordonatori principali de credite, gestionează un buget anual de până la 5.000.000 lei, nu au constituit compartiment de audit intern și au încheiat protocol de colaborare cu Ministerul Finanțelor.*

17.8. Activități specifice de metodologie și strategie generală

17.8.1. Planificarea activității de audit intern. Activitatea în cadrul direcției s-a desfășurat în baza Planului anual de activitate aprobat de conducerea ministerului. Acesta a fost structurat pe 3 secțiuni, respectiv activități desfășurate în calitate de Autoritate de Audit pentru Mecanismele Financiare Spațiul Economic European și Norwegian 2014-2021, activități de coordonare, raportare și evaluare a activității de audit intern desfășurată în cadrul entităților publice și activități de metodologie și strategie generală.

Principalele activități stabilite de UCAAPI pentru anul 2022, conform planului de activitate, sunt următoarele:

- continuarea demersurilor privind modificarea și completarea Legii nr. 672/2002, privind auditul public intern, republicată, cu

modificările ulterioare, a Normelor privind înființarea comitetelor de audit intern, aprobate prin HG nr. 5554/2014;

- elaborarea și actualizarea unor instrumente specifice auditului intern pentru a asigura aplicarea unitară a metodologiei specifice domeniului auditului intern;

- elaborarea raportului privind activitatea de audit intern desfășurată în sectorul public în anul 2021;

- evaluarea activității de audit intern desfășurată în cadrul entităților publice și propunerea, împreună cu conducătorii entităților publice respective, de soluții în vederea corectării deficiențelor existente;

- asigurarea funcției de audit intern pentru entitățile publice centrale care au încheiat protocoale de colaborare cu Ministerul Finanțelor pentru asigurarea funcției de audit public intern;

- realizarea atribuțiilor ce revin în calitate de Autoritate de Audit pentru Mecanismul Financiar Spațiul Economic European și Mecanismul Financiar Norvegian, 2014-2021.

Planul de activitate a fost modificat, în cursul anului, de mai multe ori, factorii declanșatori fiind modificarea priorității în realizarea activităților, limitarea resurselor umane disponibile la nivelul direcției, precum și restricțiile impuse urmare stării de alertă instituită pe teritoriul României și menținerea acesteia pe tot parcursul anului 2021.

Precizăm că, situația epidemiologică a influențat realizarea mai multor atribuții aflate în responsabilitatea UCAAPI, cum ar fi: derularea misiunilor de audit în calitate de Autoritate de Audit, derularea misiunilor de evaluare a activității de audit public intern la entitățile publice, asigurarea pregătirii profesionale a auditorilor interni din entitățile publice etc.

17.8.2. Dezvoltarea de instrumente specifice de audit

În cursul anului 2021 au fost elaborate următoarele instrumente de audit intern:

- *Norme metodologice specifice privind exercitarea activității de audit public intern pe bază de protocol de colaborare;*

- *Precizări privind derularea misiunii de audit intern „Evaluarea sistemului de prevenire a corupției, 2021”*

- *Model raport anual privind activitatea desfășurată de comitetele de audit intern înființate în cadrul entităților publice;*

- *Precizări privind informarea UCAAPI sau a organului ierarhic superior cu privire la recomandările neînsușite de conducătorul entității publice.*

17.8.3. Avizarea Normelor metodologice specifice. UCAAPI avizează normele metodologice specifice privind activitatea de audit intern emise de către compartimentele de audit public intern organizate la nivelul entităților publice la care conducătorul exercită calitatea de ordonator principal de credite și pentru compartimentele de audit public intern din cadrul structurilor asociative ale autorităților publice locale care asigură funcția de audit intern în sistem de cooperare.

Astfel, în anul 2021, au fost primite un număr de 8 proiecte de norme metodologice specifice privind exercitarea activității de audit intern și urmare analizei efectuate au fost emise 2 avize, iar în 6 cazuri normele au fost restituite pentru neconformitate cu propuneri de modificare și completare.

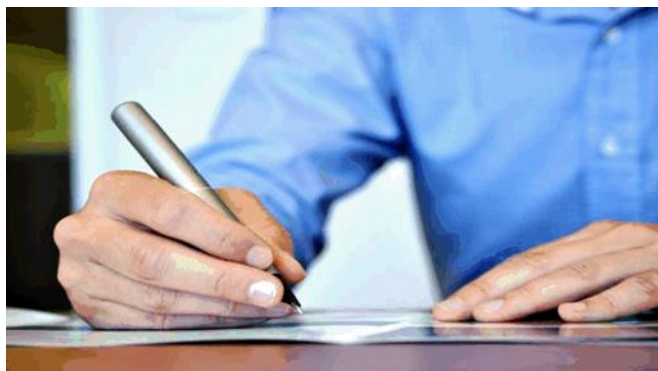
17.8.4. Avizarea Cartei auditului intern. UCAAPI avizează Carta auditului intern elaborată de compartimentele de audit intern organizate la nivelul entităților publice la care conducătorul exercită calitatea de ordonator principal de credite și pentru compartimentele de audit intern din cadrul structurilor asociative care asigură funcția de audit intern în sistem de cooperare.

Astfel, în anul 2021, au fost primite un număr de 9 proiecte de Carta auditului intern, iar urmare analizei efectuate au fost emise 5 avize, în 2 cazuri proiectele de Cartă a fost restituită pentru neconformitate, cu propuneri de modificare și completare, iar într-un caz proiectul de Cartă a fost redirecționat în vederea analizei conform competențelor către DGRFP Cluj.

17.8.5. Asigurarea de consultanță și asistență de specialitate structurilor de audit intern. Activitatea de consultanță și asistența de specialitate asigurată de UCAAPI compartimentelor de audit intern din sectorul

public, s-a realizat în general online și telefonic, pe probleme legate în principal de aplicarea metodologiei de audit public intern, avizarea numirii/destituirii șefului compartimentului de audit public intern, avizarea numirii/revocării auditorilor publici interni.

De asemenea, a fost asigurată îndrumarea și asistența de specialitate entităților publice locale și compartimentelor de audit intern din cadrul structurilor asociative ale autorităților publice locale în implementarea sistemului de cooperare în asigurarea funcției de audit public intern.

17.8.6. Formularea de răspunsuri la adrese/petiții/scrișori. UCAAPI asigură interpretarea unitară a reglementărilor legale în domeniul auditului intern și formularea în termen de răspunsuri la petițiile, scrișorile sau adresele de corespondență interne și externe.

Prin adresele și scrișorile primite s-au solicitat informații, clarificări, puncte de vedere, în general, cu privire la organizarea și desfășurarea activității de audit public intern, avizarea șefilor compartimentelor de audit public intern și a auditorilor interni, aplicarea metodologiei specifice domeniului auditului public intern, realizarea misiunilor de audit public intern etc. În acest sens, la nivelul direcției au fost primite și soluționate aproximativ 750 de lucrări (scrișori, puncte de vedere, diverse solicitări, adrese inițiate etc.).

De asemenea, au fost primite și analizate un număr de 28 scrișori, care au fost înregistrate în regim de petiții. Dintre acestea un număr de 23 petiții au fost soluționate direct de UCAAPI, iar 5 petiții au fost redirectionate în vederea soluționării, către compartimentele de audit public intern din entitățile publice conform competențelor.

Aspectele semnalate fiind în general cu privire la respectarea și aplicarea metodologiei specifice auditului public intern.

17.8.7. Asigurarea secretariatului tehnic al CAPI. Pentru buna desfășurare a activității CAPI, organism cu caracter consultativ, în cursul anului 2021, UCAAPI a asigurat secretariatul tehnic pentru cele 5 ședințe organizate.

În cadrul ședințelor, membrii CAPI au analizat și dezbătut materialele elaborate de UCAAPI aflate pe ordinea de zi, potrivit competențelor stabilite.

Pentru fiecare ședință CAPI s-au redactat procesele-verbale ale ședințelor, s-au elaborat sintezele ședințelor, avizele și opiniile emise, precum și alte materiale rezultate în urma dezbaterilor ce au avut loc.

Precizăm că toate documentele și materialele elaborate de UCAAPI și supuse dezbaterii CAPI au fost avizate sau au primit opinie favorabilă.

17.8.8. Alte activități de audit public intern cu caracter general. În conformitate cu atribuțiile stabilite, UCAAPI a mai desfășurat în cursul anului 2021 o serie de activități cu caracter general, în domeniile: control intern (chestionar autoevaluare, raport semestrial/anual privind stadiului implementării sistemului de control intern, registrul riscurilor etc.), integritate și anticorupție (plan de acțiuni, raport privind stadiul implementării strategiei naționale anticorupție), resurse umane, avizare proceduri de sistem etc.

18. Proiecte derulate la nivelul direcției
Proiect „Sprijin pentru Autoritatea de Audit în gestionarea Mecanismului Financiar al Spațiului Economic European și Mecanismul Financiar Norvegian 2014-2021”. Acest proiect se derulează cu finanțare din Mecanismele Financiare SEE 2014-2021 și MF Norvegian 2014-2021 și se implementează în perioada 19.09.2018 - 31.08.2025.

În cursul anului 2021 s-a asigurat finanțarea cheltuielilor necesare desfășurării activității ca Autoritate de Audit, precum și managementul proiectului.

PARTEA III-a – ACTIVITATEA DESFĂȘURATĂ DE COMITETUL DE AUDIT PUBLIC INTERN ÎN ANUL 2021

19. Rolul și structura Comitetului pentru Audit Public Intern

Comitetul pentru Audit Public Intern (CAPI) este un organism cu caracter consultativ care funcționează pe lângă UCAAPI, în scopul definirii strategiei și îmbunătățirii activității de audit intern în sectorul public.

CAPI cuprinde 11 membri, care sunt nominalizați expres la art. 5, alin. (2) din *Legea nr. 672/2002 privind auditul public intern, republicată, cu modificările ulterioare, respectiv:*

- Președintele Camerei Auditorilor Financieri din România;
- Profesori universitari cu specialitate în domeniul auditului public intern – 2 persoane
- Specialiști cu înaltă calificare în domeniul auditului public intern – 3 persoane;
- Directorul UCAAPI;
- Experți din alte domenii de activitate, respectiv în contabilitate publică, juridic și sisteme informatice – 3 persoane;
- Reprezentant din conducerea structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale – 1 persoană.

În prezent, CAPI funcționează cu 7 membri față de un total de 11 membri, așa cum prevede art. 5, alin (2) din *Legea nr. 672/2002, republicată, cu modificările ulterioare.*

În cursul anului 2021 domnul Florian Bercea, membru, expert în domeniul contabilitate

publică, a încetat activitatea în cadrul comitetului urmare decesului.

19. Responsabilitățile Comitetului pentru Audit Public Intern

În conformitate cu prevederile art. 6 din *Legea nr. 672/2002, republicată, cu modificările ulterioare, CAPI asigură îndeplinirea următoarelor atribuții:*

- dezbate planurile strategice de dezvoltare în domeniul auditului public intern și emite o opinie asupra direcțiilor de dezvoltare a acestuia;
- dezbate și emite o opinie asupra actelor normative elaborate de UCAAPI în domeniul auditului public intern;
- dezbate și avizează raportul anual privind activitatea de audit public intern și îl prezintă Guvernului;
- avizează planul misiunilor de audit public intern de interes național cu implicații multisectoriale;
- dezbate și emite o opinie asupra rapoartelor de audit public intern de interes național cu implicații multisectoriale;
- analizează importanța recomandărilor formulate de auditorii interni în cazul divergențelor de opinii dintre conducătorul entității publice și auditorii interni și emite o opinie asupra consecințelor neimplementării recomandărilor formulate de aceștia;
- analizează acordurile de cooperare între auditul intern și auditul extern referitor la definirea conceptelor și la utilizarea standardelor în domeniu, schimbul de rezultate din activitatea propriu-zisă de audit, precum și pregătirea profesională comună a auditorilor;
- avizează numirea și revocarea directorului UCAAPI.

CAPI își desfășoară activitatea pe baza propriului Regulament de organizare și funcționare.

20. Organizarea și desfășurarea ședințelor

În cursul anului 2021, membrii CAPI au organizat și desfășurat un număr de 5 ședințe de lucru, în regim online, la care au participat toți membrii comitetului.

În cadrul ședințelor de lucru a fost asigurat cvorumul de ședință necesar, iar avizele și opiniile formulate au fost luate cu votul în unanimitate.

Materiale dezbătute și opinii formulate urmare ședințelor organizate:

20.1. Ședința din data de 10.02.2021.

Materiale dezbătute:

1. *Raport privind activitatea desfășurată de CAPI în anul 2020.* Documentul prezintă activitatea desfășurată de CAPI în anul 2020 urmare ședințelor organizate și desfășurate.

Astfel, în anul 2020, CAPI a organizat și desfășurat un număr de 5 ședințe de lucru, la care s-a asigurat cvorumul necesar desfășurării acestora și s-au analizat și dezbătut un număr de 11 documente/materiale, cum sunt: *Raportul privind activitatea desfășurată de CAPI în anul 2020, Planul multianual și Planul anual de activitate al UCAAPI, Normele privind asigurarea activității de audit public intern pe bază de protocol de colaborare, recomandări raportate ca fiind neînsușite, precizări privind model cadru de raport activitate CAPI, precizări privind raportarea și soluționarea recomandărilor neînsușite de conducătorul entității etc.*

Membrii CAPI au analizat și dezbătut raportul de activitate și au apreciat modul de sintetizare a informațiilor în conținutul acestuia și au menționat că activitatea desfășurată pe parcursul anului 2020 s-a desfășurat în conformitate cu atribuțiile stabilite prin Legea nr. 672/2002, republicată, cu modificările ulterioare și au formulat unele sugestii punctuale de reformulare a unor texte în vederea asigurării clarității și înțelegerii mai bune.

Raportul a fost aprobat cu unanimitate de voturi.

2. *Instrucțiune - Numirea/destituirea șefilor compartimentelor de audit public intern.* Documentul, care are un caracter orientativ, prezintă procedura ce trebuie parcursă în

vederea avizării numirii/destituirii șefilor compartimentelor de audit public intern.

Acesta cuprinde informații referitoare la aria de aplicabilitate, scopul, rolul și natura avizului eliberat pentru numirea/destituirea șefului compartimentului de audit public intern, procedura de eliberare a avizului în vederea numirii în funcția de șef al compartimentului de audit public intern și procedura de eliberare a avizului în vederea destituirii șefului compartimentului de audit public intern.

Membrii CAPI au analizat și dezbătut documentul, au formulat unele observații punctuale, după care au propus ca documentul să fie revizuit în funcție de observațiile formulate și să se prezinte spre dezbateri într-o ședință viitoare.

20.2. Ședința din data de 04.10.2021.

Materiale dezbătute:

1. *Raportul privind activitatea de audit public intern desfășurată la nivel național în anul 2020.* Documentul prezintă situația organizării și desfășurării activității de audit public intern din sectorul public din România în anul 2020.

Documentul, care este însoțit de 2 anexe, a fost structurat în trei părți. În prima parte sunt cuprinse informații referitoare la situația actuală a auditului public intern din România, respectiv înființarea și funcționarea structurilor de audit intern, funcționarea auditului public intern, independența auditului intern și obiectivitatea auditorilor, asigurarea cadrului metodologic și procedural, asigurarea și îmbunătățirea calității activității de audit intern, asigurarea resurselor umane, planificarea activității de audit intern, derularea misiunilor de audit intern, urmărirea implementării recomandărilor, raportarea recomandărilor neînsușite, raportarea iregularităților, înființarea Comitetelor de audit intern.

În partea a doua și a treia sunt cuprinse informații referitoare la activitatea desfășurată de UCAAPI în anul 2020 și activitatea desfășurată de Comitetul pentru Audit Public Intern, în anul 2020.

Membrii CAPI au analizat și dezbătut documentul și au formulat unele aprecieri de natură calitativă asupra documentului, după care documentul a fost supus la vot și avizat în unanimitate de membrii CAPI.

2. *Informare privind recomandările neînsușite de conducerea unei entități publice.* Prin documentul întocmit se informează cu privire la unele recomandări neînsușite de conducerea entității ca urmare a desfășurării a două misiuni de audit de către structura de audit public intern.

Membrii CAPI au analizat documentul și au concluzionat că informarea s-a realizat fără ca în prealabil acestea să fie supuse dezbaterii Comitetul de Audit Intern înființat la nivelul entității.

Membrii CAPI, în unanimitate, au fost de acord cu propunerea UCAAPI, ca documentația primită să fie analizată de către Comitetul de Audit Intern înființat la nivelul entității și emisă o opinie de către acesta cu privire la consecințele neimplementării recomandărilor.

20.3. Ședința din data de 03.11.2021. Materiale dezbătute:

1. *Norme metodologice specifice privind exercitarea activității de audit public intern pe bază de protocol de colaborare.* Documentul reprezintă normele pe baza cărora UCAAPI asigură funcția de audit intern la entitățile publice centrale cu care MF a încheiat protocoale de colaborare.

Normele elaborate au fost structurate pe două secțiuni. Prima secțiune cuprinde informații referitoare la sfera de aplicabilitate a normelor, responsabilitățile și atribuțiile UCAAPI și ale entităților publice centrale care au încheiat protocoale de colaborare cu MF, modul de nominalizare și atribuțiile auditorilor interni desemnați să asigure funcția de audit intern la aceste entități, obiectivele activității de audit intern, asigurarea independenței și obiectivității, competența și conștiința profesională, evaluarea calității activității de audit intern, accesul la date, informații și documente, planificarea multianuală și anuală a activității de audit intern, planificarea și realizarea misiunilor de audit intern, raportarea anuală.

În a doua secțiune sunt cuprinse informații referitoare la tipologia misiunilor de audit intern pe care UCAAPI le va asigura pentru entitățile publice cu care a încheiat protocoale de colaborare, metodologia privind realizarea misiunilor de asigurare/consiliere/ ad-hoc, respectiv descrierea activităților,

responsabilităților și documentelor ce se vor elabora pe fiecare etapă a misiunii de audit.

Membrii CAPI au analizat și dezbătut documentul și au formulat unele sugestii punctuale de modificări de formă ale materialului, după care acesta a fost supus la vot și aprobat cu unanimitate de voturi.

2. *Precizări - Model cadru raport anual privind activitatea desfășurată de comitetele de audit intern.* Documentul reprezintă un model cadru de raport anual privind activitatea desfășurată de comitetele de audit intern înființate în cadrul entităților publice și cuprinde informații cu privire la organizarea și funcționarea comitetelor de audit intern, ședințele planificate și desfășurate, documentele analizate și dezbătute.

Membrii CAPI au analizat și dezbătut documentul, au evidențiat faptul că acesta este de actualitate și adaptat la nevoile existente ale entităților publice centrale, au formulat unele sugestii punctuale de modificări de formă ale documentului, după care materialul a fost supus la vot și aprobat cu unanimitate de voturi.

3. *Norme metodologice specifice privind exercitarea activității de audit public intern pe bază de protocol de colaborare.* Documentul, care are caracter orientativ, clarifică aspecte cu privire la responsabilitățile structurii de audit public intern de la nivel ierarhic superior/CAPI/CAI în ceea ce privește analiza și soluționarea recomandărilor raportate de compartimentele de audit public intern ca neînsușite de către conducătorul entității publice.

Prin documentul elaborat sunt aduse clarificări cu privire la recomandarea neacceptată, recomandare neînsușită, comunicarea recomandărilor neînsușite, analiza și interpretarea recomandărilor neînsușite.

Membrii CAPI au analizat și dezbătut documentul, au formulat unele propuneri de îmbunătățire și de evitarea unor confuzii, observații punctuale cu privire la reformularea unor termeni sau expresii din conținutul documentului, după care au propus ca documentul să fie prezentat într-o ședință viitoare, în vederea emiterii opiniei.

20.4. Ședința din data de 24.11.2021. Materiale dezbătute:

1. *Planul multianual al UCAAPI pentru perioada 2022-2024.* Documentul, elaborat în baza Legii nr. 672/2002, republicată, cu modificările ulterioare, are în vedere implementarea Strategiei dezvoltării auditului public intern din România pentru perioada 2021 -2024.

Acesta a fost structurat pe misiunii de audit și alte activități în calitate de Autoritatea de Audit și pe activități specifice de coordonare, evaluare, raportare anuală și metodologie.

Membrii CAPI au analizat și dezbătut documentul și au formulat unele aprecieri și sugestii punctuale privind modificări de formă a documentului, după care documentul a fost supus la vot și aprobat cu unanimitate de voturi.

2. *Plan de activitate al UCAAPI pe anul 2022.* Documentul, elaborat în baza Legii nr. 672/2002, republicată, cu modificările ulterioare a fost structurat pe 2 secțiuni. În prima secțiune sunt cuprinse activitățile desfășurate în calitate de Autoritate de Audit pentru programele finanțate din MF SEE și MF Norwegian 2014-2021. În a doua secțiune sunt cuprinse activități de coordonare, evaluare, raportare anuală (misiuni de evaluare/consiliere, elaborarea raportului anual privind activitatea de audit public intern din România pe anul 2021 etc.) și activități specifice de metodologie și strategie generală (actualizarea cadrului normativ specific, elaborarea de instrumente specifice auditului public intern, avizarea normelor metodologice și a Cartei auditului intern, asigurarea funcției de audit public intern la entitățile publice centrale cu care MF a încheiat protocoale de colaborare, dezvoltarea sistemului de control intern la nivelul direcției, elaborarea rapoartelor de activitate, alte activități specifice.

Membrii CAPI au analizat și dezbătut documentul și au formulat unele aprecieri și sugestii punctuale privind modificări de formă a documentului, după care acesta a fost supus la vot și aprobat cu unanimitate de voturi.

3. *Precizări privind: Informarea UCAAPI sau a organului ierarhic superior cu privire la recomandările neînsușite de conducătorul entității publice.* Membrii CAPI au analizat și dezbătut documentul revizuit în funcție de observațiile formulate și au formulat unele propuneri punctuale de modificări de formă a

documentului, după care documentul a fost supus la vot și aprobat cu unanimitate de voturi.

4. *Informare privind recomandările formulate de auditorii interni și neînsușite de conducerea entității.*

Prin documentul întocmit se informează cu privire la unele recomandări neînsușite de conducerea unei entități publice urmare desfășurării unei misiuni de audit public intern de către structura de audit public intern din cadrul entității.

Membrii CAPI, din analiza recomandărilor formulate de auditorii interni, cuprinse prin Raportul de Audit Intern, nu au putut concluziona cu privire la consecințele neimplementării recomandărilor. Această situație fost generată de faptul că recomandările sunt neclare, nu conduc la eliminarea cauzelor menționate, constatările negative au fost formulate la modul general, consecința și cauza sunt identificate pentru mai multe constatări, în condițiile în care acestea au naturi diferite, prin raportul de audit public intern nu se face mențiunea dacă structura auditată a formulat punct de vedere, dacă a fost organizată reuniunea de conciliere și care au fost rezultatele acesteia;

Membrii CAPI au solicitat informații suplimentare de la entitatea publică după care, în funcție de informațiile primite aspectele vor fi dezbătute într-o ședință viitoare.

20.5. Ședința din data de 15.12.2021

Materiale dezbătute:

1. *Proiect de Hotărâre a Guvernului pentru modificarea și completarea Normelor privind înființarea comitetelor de audit intern, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 554/2014.* Prin Proiectul de act normativ se propune reglementarea unor aspect cu privire la modalitatea de comunicare dintre membrii CAI și conducerea entității publice, modalitatea de informare și nominalizare a auditorilor interni pentru a face parte din CAI, documentele ce trebuie depuse pentru a face parte din CAI și modalitatea de analiză a acestora, obligația membrilor CAI de a informa dacă se află în situația de încetare a calității de membru, formatul standard al raportului privind activitatea desfășurată de membrii CAI.

Membrii CAPI au analizat și dezbătut proiectul de act normativ au formulat observații și

propuneri cu privire la tehnica legislativ în elaborarea proiectului de act normativ, precum și unele sugestii cu privire la claritatea textelor și au propus ca proiectul de act normativ după revizuire conform observațiilor formulate să fie reluat în dezbateri într-o ședință viitoare.

2. Informare privind recomandările formulate de auditorii interni și neînșușite de conducerea entității. Documentația privind informarea cu privire la recomandările neînșușite de conducerea entității a fost dezbătută în cadrul ședinței din data de 24.11.2021, urmare căreia au solicitat informații suplimentare pentru emiterea opiniei.

În cadrul ședinței a fost analizată documentația primită, inclusiv documentele suplimentare puse la dispoziție și a fost elaborat proiectul de răspuns către entitate. După semnare răspunsul formulat a fost transmis entității publice.

Având în vedere responsabilitățile legale care îi revin, CAPI s-a implicat cu responsabilitate pe parcursul anului 2021 în abordarea problemelor privind auditul public intern.

Astfel, toate documentele/materialele elaborate de către UCAAPI și aflate pe ordinile de zi a ședințelor au necesitat analiza, acordarea avizului, exprimarea opiniei sau aprobarea CAPI. Avizele și opiniile au fost favorabile, exprimate în unanimitate de voturi, neexistând situații de refuz de emitere a avizului sau de emitere a unei opinii cu rezerve sau nefavorabile.

Claudia Troncea – auditor superior

Monica Preda – auditor superior

Mihaela Drăgan – auditor superior

Crina Loredana Manole – auditor superior

Alina Minea – auditor superior

Ion Croitoru – șef birou SMG

Costin Piuaru-Isar – șef serviciu SOAPI

Dragoș Niculae – șef serviciu SERAM

Marioara Diaconescu – Director UCAAPI